

AREGGEL

Ara 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 98.000 kor. Egyos szám ára 30 Groschen 150 szokol, 120 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 145-26, JOZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNFOI
REGGELIG: JOZSEF 3-30, JOZSEF 10-16

V. évfolyam

Budapest, 1926 szeptember 13

37. szám

Bethlen miniszterelnök vasárnap este váratlanul Budapestre érkezett A miniszterelnök most dönti el, hogy Ripka Ferenc résztvegyen-e a polgármesterválasz- táson vagy visszalépjen

Az egységes párt egy tekintélyes csoportja rendkívül fontos kérdésekben bizalmas pártértekezletet hívott össze és azt kívánja, hogy azon jelenjen meg a miniszterelnök is

(A Reggel tudósítójától.) A különböző találkozásokat, amelyek arról szóltak, hogy a miniszterelnök e hét dérekán érkezik vissza Budapestre és ekkor kezdi meg tanácskozásait a polgármesterkérdésben, vasárnap délután maga Bethlen István gróf érkezte meg.

A miniszterelnök vasárnap este 7 órakor a nagykanizsai gyorsvonattal megérkezett és reggel Budapestre érkezett és kijelentése szerint néhány napig a fővárosban marad,

majd pedig szarvasvadászatra Radványba utazik. Bethlen vasárnap délután 3 órakor szállt föl Nagykanizsán a Budapest felé induló gyorsvonatra és gróf Somssich Lászlóval tette meg az utat Budapestig. Megérkezése után nyomban a miniszterelnökségi palotába hajtatott. A miniszterelnök váratlan megérkezése nemcsak azért érdekes, mert

Bethlen nyilván ma vagy holnap dönt Ripka polgármesterségéről, vagy esetleges visszalépéséről,

hanem azért is, mert

a kormánypártnak egy jelentékeny csoportja szombaton délután interveniált a kormány egyik tagjánál, hogy rendkívül fontos kérdésben e hét esütörtökére bizalmas kormánypárti értekezletet hívjanak össze.

A pártértekezlet összehívására vonatkozó indítványt mintegy husz képviselő aláírásával az egységes párt vezetésének is átnyújtották és ebben azt kívánják, hogy a csütörtöki értekezleten jelenjék meg Bethlen István gróf miniszterelnök is. A Reggel munkatársának értesülése szerint

a miniszterelnök váratlan hazaérkezése ezzel a kormánypárti akcióval is összefüggésben állhat.

amennyiben a miniszterelnök előbb föl akarja vizsgálni azokat a kérdéseket, amelyeket a pártértekezlet elé kívánnak vinni s csak az esetben járul hozzá a pártkonferencia megtartásához, ha helyesli azokat az intenciókat, amelyek a párt tagjait a konferencia összehívására késztették.

A Reggel munkatársa gróf Bethlen István megérkezésével és a csütörtökre tervezett bizalmas pártértekezlet ügyével kapcsolatban beszélt a kormánypárt egyik vezető tagjánál, aki a következő érdekes kijelentéseket tette:
— Valószínűnek látszik, hogy

a kormánypártnban indult mozgalom siettetie a miniszterelnök megérkezését.

Szombaton ugyanis indítványt nyújtottunk be az egységes párt elnökséghez és ebben nyomtatékosan fölhívtuk a pártvezetőséget, hogy legkésőbb csütörtökre bizalmas értekezletet hívjon egybe. Ezt az elhatározásunkat rendkívül fontos okok támasztják alá és azért

kértük a bizalmas konferencia esütörtökre való összehívását, mert a szobakerülő ügyeket minden körülmények között még a legközelebbi pénteki — minisztertanács előtt kívánjuk ledolgozni. Arról van szó, hogy

a kormánypárt túnyomó többsége és első sorban a kisgazdaképviselők a legnagyobb fölháborodással nézik a kormány által építendő kislakások ügyének elsikkadását.

A költségvetés szerint 18.000.000 aranykorona áll rendelkezésre erre a célra és a kormány ennek ellenére még máig sem intézkedett az építési akció megindításáról. A pártértekezleten a leghatározottabban fogjuk követelni, hogy a kormány vagy kezdje meg azonnal az építkezéseket, vagy pedig legalább a kölcsönök kitalálása iránt intézkedjék haladéktalanul.

Be fogjuk jelenteni a miniszterelnöknek, hogy amennyiben a kormány nem teljesítene kívánságunkat, a minisztertanácsai döntéssel szembefordulunk

és természetesen viseljük az ebből ránk háruló következményeket. A második ok, amiért pártértekezletet akarunk, talán még az elsőt is fontosabb.

A pénzügyminiszter százszor megígérte az adók csökkentését és ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy ebben az esztendőben még magasabb adót fizetünk, mint tavaly.

Követelni fogjuk mindennemű további adóemelést azonnali beállítását. A viharosnak érkező esütörtöki pártértekezlettel kapcsolatban egyébként úgy informálták A Reggel munkatársát, hogy több képviselő esetleg indítványt tesz arra, hogy

a falusi kislakásépítő akcióát a földmivélségi minisztérium ügyteréből helyezték át a népjóléti miniszter hatáskörébe.

Azzal érvelnek, hogy a lakásépítkezések ügyét amenny is a népjóléti minisztérium intézi és egyébként is Vass személyre garancia volna arra, hogy az építkezés megindítása nem állkodik újabb és újabb akadályokba. A kisgazdák azt hangoztatják, hogy a földmivélségi kormány háromszáz ezer háztelket osztott szét a földműveléssel kapcsolatban és a házhelyek nagyrésze ma is üresen áll.

mert személyi okok miatt ezt a fontos kérdést még máig sem tárgyalta le a minisztertanács.

A Reggel munkatársa beszélt erről a kérdéstről

Mayer János

földmivélségi miniszterrel is, aki a következő kijelentést tette:

— Azt hiszem, a lakásépítés kérdése megoldódni. En erre vonatkozóan föltétlenül előterjesztést teszek a legközelebbi minisztertanácsra.

Egy polgár gondolkodik

Ember, aki hallottad Briand szózatát Genfből hangzani, te most már azt hiszed, hogy csakugyan nem lesz e földön soha háború? Hiszen igaza van annak az ördögösen ékesenszólo Briandnak: ha egyszer a franciák nem akarnak többé háborút, akkor a béke esélyei föltétlenül megjavultak. Szívesen elismerjük, hogy a háború legbőségesebb kútjait a francia harcoké, furta és azt sem tagadjuk, hogy a német vetelkedés sem volt a béke szempontjából föltöbb egészséges. Jól van, kedves Briand, mi készséggel nyugtázzuk, hogy ha önök kibékülnak a németekkel, akkor a világ a legfőbb háború októl megszabadul, mert az ön vallomása előtt is tudtuk, hogy a francia-német marakodás lecsillapultával közelebb merészkedik hozzánk a béke. De hogy csak önök csinálják a háborút — mert hiszen ugy, kellene lenni, ha az önök békéje véget vehetne annak —, ezt minden íszteletünk és nagyrabecsülésünk mellett se mernénk egészen koncedálni. Hiszen éppen a diadalmas Franciaország kapott tegnap este egy kis bökést latin testvére részéről, ami mégis gondolkodóba ejtheti a háború tulheves ellenzőit. Mussolini a neki adresszált bombával kapcsolatban éppen nem barátságos célszakkal lövedőzte meg a nagy latin testvért és ha itt kisül valami, ami csak hasonlít is a duce gyanújához, ha egy kicsi kis gyökérszálat kiásnak a francia földből, amely ezt a bombát odakapcsolja, akkor az európai békén tetemes lyuk lesz konstatalható. Ha már most Keletre nézünk és a kínai érdektérleten Japán és Anglia sakkozására kezdünk figyelni és ha csak egy félfülle tudomásul veszük a román-lengyel katonai szerződést és meghalljuk a szovjet vélekedését Besszarábiáról és a szovjet megborzongunk az afrikai nézeteltérésekre emlékeztén, akkor a háború ügyét nem látjuk többé olyan reménytelennek, ahogy azt Briand szeretete volna látni. Ha pedig még azt is meggondoljuk, hogy Mussolini éppen úgy, mint a japán, angol, német, francia, lengyel, román, sőt a szovjet diplomaták színtelenül esküdzök és fogadkozik, hogy ő minden eselekedetében csak a békét akarja állandósítani és ha azt tapasztaljuk, hogy mentől több békét szaval valamelyik, annál több háborút nevel ugyanaz, akkor a Briand végleges békéje is gyanussá válik, mert éppen ez a loghangosabb békeszó lehet a legfeszültebb háború gondolat takarója. Ha békét akarok, készülni a háborúra, mondják a régiak, ma pedig ennek a tételnek fordítottja kezd kialakulni, ami ugy szól, hogy ha háborút akarok, készülni a békére. Mindenféle lázas igyekezettel készítik a békét, akik nyilvánvalóan a háborút akarják, vagy legalább is várják, s ebből kiindulva, most már egyes-nesen ijeszto a Briand tulajsgatótt békecsinálása, mert a fönti recept szerint valami iszonyu háború akarásából, vagy legalább előzetéből is születhetett. Ez a véres por-felhő, a béke szívárványának ragyogásában, minket magyarokat alig érdekel. Aljűk és várjunk. Bennünket meglepetés, veszedelem, rosszabb élet és csunyább halál nem érhet.

Apponyi vasárnap Szombathelyen rendkívül nagyjelentőségű beszédét mondott a legiti- mizmus és a kormány viszonyáról

**A legitimitisták megbiznak a kormányban, azért a korlátlan szabadságért, amellyel szervezkedhetnek. — „Én nem tagadom, erre építeni lehet!” — mondja Apponyi. — A mandátumok meghosszabbítása elsik-
kaszása a nép jogának**

Szombathely, szeptember 12

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Vasárnap este a Kulturházat zsufozásig megtöltő közönség részvételével megalakult a „Magyar Főrák Szent Korona Szövetség”-nek vas megyei csoportja. Az alakuláson az országos központ megbízásából megjelent Apponyi Albert gróf, Károlyi József gróf és Baththyány Zsigmond gróf, aki üdvözölte a megjelent közönséget és átadta a szót

Károlyi József grófnak.

— Az ezeréves eszme hirdetésére — mondotta — ma erősebben van szükség, mint valaha, mert ellanguhult az alkotmányos érzés, a nemzethez és a királyhoz való együttes hűség gondolata. Ez év június havában Apponyi azt mondta, hogy ez a szervezkedés tulajdonképpen szervezkedés az akciótlanok, másrészt arra, hogy más akciók ne legyenek lehetségesek.

Mi akciótlanokra szervezkedünk, vagyis arra, hogy csakis abban az időben leszünk tettekkel tényezők eszmének szolgálatában, amikor azt az ország veszélyeztetése nélkül tehetjük.

Ez a mi csoportosulásunk nem készül senki ellen és semmi ellen, ami nem ellenzője és nem tagadója a magyar alkotmánynak. Ameddig az alkotmányosság a mai ideiglenes mivoltában van, addig

mi vagyunk elsősorban azok, akik azt tiszteletben tartjuk,

sohasem hagyjuk elhomályosítani, hogy a mai rendszer ideiglenesség, hogy törvény, alkotmány és jogfolytonosság csak a törvényes királyságban lehet és van. Hirdetni fogjuk azt, hogy

nines királykérdés,

csak egy uralkodói jogainak gyakorlásában megakadályozott király van és nemzet van, amely nem gyakorolhatja azt a jogot, hogy törvényes királyának fejére tegye a koronát.

Károlyi gróf tetszéssel fogadott beszéde után Gebhardt Pál ügyvezető elnök fölolvasta a főmegbízottak és megbízottak névsorát. Elnök Cziráky György gróf lett. Ezután

Apponyi Albert

emelkedett szólásra, akit percekig tartó tapsal és éljenzéssel fogadott a közönség.

— Az az eszme — kezdte beszédét Apponyi —, amely minket összeköt, nem egyéb, mint a jogfolytonosság alapján a törvényes királysághoz való tántoríthatatlan ragaszkodás. Ezért

az eszmenek keretében megfér minden politikai nézet.

A politikai kérdésekben való eltérések nem lehetnek akadályok, ha a minket egyesítő ügyről van szó. A kormány, a hatalom mai létfontosságú, a törvényes királyságra vonatkozóan eddig

szint nem vallott.

A főforgó körülmények között ezt talán nem is lehet és ennek folytán

egyéni mérlegelés dolga, hogy kiki ezt a tartózkodást milyen értelemben veszi, bizalommal, vagy gyanakvással nézi-e.

Párisi

Én nem tagadom, hogy az a korlátlan szabadság, amelynek az ügyünk körüli szervezkedés tekintetében mi örvendünk, olyan jelenség, amely bizalmat kell. Én nem tagadom, hogy

erre építeni lehet

és azt mondom, hogy azt az időt, ameddig a körülmények kedvezésének örvendünk, annál inkább föl kell használnunk, mert annak alapját nem ismerjük és nem tudjuk, mi van mögötte. Ezért tehát mi számtalanszor ismételtük, hogy éppen azért, mert a mai ideiglenes állami rend alapjában nem helyezkedik ellentétbe a jogfolytonosságnak és törvényes királyságnak eszméivel, egyötlen alkotás kivételével, amelyet azonban én inkább törvény alakjába öntött diplomáciai aktusnak tekintek, mint az állami akarat megnyilvánulásának,

a mi akciónak párhuzamosan haladhat a hatalom birtokosainak akarataival és mi sohasem kezdünk olyan pozitív tevékenységbe a törvényes királyság helyreállítása érdekében, amely az ország biztonságát veszélyeztetné, amely az országot katasztrófának tenné ki.

Mi tiszteljük azt a jogrendet, amelyet a nemzet magának akkor alkotott, amikor a jogfolytonosság alapuló alkotmányos tényezők tevékenysége meg volt bénítva és amit meg kellett alkotni, mert a nemzetet nem lehet kitenni a jogrendnélküliségnek. Mi tiszteljük ezt a jogrendet, mint ideiglenes jogrendet és valljuk, hogy

ez erkölcsileg is követeli a tiszteletben tartást minden honpolgártól, de annak erkölcsi alapja, éppen az ideiglenesség.

Éppen azért nem lépjen föl azzal az igényvel, hogy a véglegest jelenti. Amint ilyen tőrre lépne, amint komoly jelenségei mutatkoznak egy oly kívánságnak, amely a trón betöltése iránt a jogfolytonosságtól eltérő módon akar intézkedni,

A nagyhatalmak nyílt demonstrációra készülnek Genfben a madridi diktátor ellen, amiért Spanyolország kilépett a Népszövetségből

Genf, szeptember 12.

(A Reggel kiküldött tudósítójának távirata.)
Spanyolország kilépése a Népszövetségből olyan izgalmat és felháborodást váltott ki, amilyen eddig csak a Népszövetség legkritikusabb napjaiban korbácsolta föl a kedélyeket. A Primo de Rivera elleni elkeseredés sürű nyílt kifakadásokban tört ki. Egy sokat szereplő diplomata a reformációs palota előcsarnokában, több újságíró előtt

közönséges kaplárnak nevezte a spanyol diktátort.

Megbízható forrásból értesülök, hogy a nagyhatalmak nem fogják szóltalanul tűrni a nagyszósi mántába esett diktátor szembefordulását a Népszövetséggel és

Casino Mulató
Révay-utca 18. szám. — Telefon: Teréz 116-84

Megnyílt!

Este ¼9 órától az uri közönség táncol
11 órától
elsőrangú külföldi attrakciók
és párisi mondain-táncok

Menü-rendszer! Olcsó polgári árak!

Orsz-
szos-
Ford-autó és Fordson-tractor
alkatrészek raktárra érkeztek

Szakosított javítások eredeti amerikai gépekkel
főszerszert műhelyben I., Budafok-út 17-19. Tel.: 3. 129-28

Haltenberger Vilmos a Ford-gyárak autorizált képviselője

Városi iroda: VI., Nagymező-utca 19. Tel.: T. 66-15

abban a pillanatban, igenis, ott leszünk az akció szervezetével.

A mi földatunk nemcsak előkészíteni a közvéleményt, nemcsak utját egyengetni a lelkekben a törvényes királyság valamikor való helyreállításának, hanem az is, hogy

lehetővé tegyük, hogy a Szent Korona fénye bármely kalandorkirályságnak megkísérlése által elhomályosuljon.

— Ha előbb rámutattam azokra a jelenségekre, amelyek bizatóknak látszanak, nem tagadhatom, hogy van több olyan jelenség, amely a legnagyobb óvatosságra int. Nem akarok a főrendiházi javaslatot érdemileg foglalkozni. Ha csak arról van szó, hogy az ideiglenes jogrend keretében a nemzetgyűlés önmagát kiégyesítse, ez a politikai célszerűség kérdése, amelyről lehetnek a vélemények különbözők. De ha ugy állítják be a dolgot, hogy ezzel a nemzetgyűlés országgyűléssé alakul át a szónak közjogi történelmi értelmében, hogy így végleges szervezet állítatik be az alkotmányba és hogy ezzel lépés történik a jogfolytonosság felé,

ez a legjobb esetben rettetenes közjogi pongyolosság, amely ellen tiltakozni kötelességemnek tartom.

Jogfolytonosságról beszélni addig, amig egyáltalán királykérdésről beszélünk, amig nyitvatartják azt a kérdést, hogy vajon a törvényes királyságot fogják-e helyreállítani, vagy pedig a trón betöltésénél forradalmi tőrre fognak lépni, ugyanolyan közjogi pongyolosság — hogy az enyhébb kifejezést használjam —, mint amely diszkusszionábilis kérdésnek tartja a képviselői megbízásoknak a megbízottak által való meghosszabbítását, holott ez a valóságban nem egyéb, mint

elsikkasztása a nép jogának.

Sohasem hivatkozzék senki arra, hogy a háboru alatt ez megtörtént. Fölhozom ezeket, hogy megmutassam önöknek, hogy amikor az alkotmány föltétlen tisztelete az alkotmány egyik tényezőjével, a királlyal szemben meglazul, akkor a közjogi alkotmányos fölfogásnak egész területén minden meglazul. Belső lelki összefüggés van a királyi jogok iránti kétség-támasztása és minden nemzet jogának kétségessége tétele között.

Apponyi beszédét lelkesedéssel fogadta a közönség. Utána Lingauer Albin képviselő szólt föl, aki sorra vette és megcáfolta a legitimizmus ellen fölhözött érveket. A megjelentek névében a szónokoknak Mikes János gróf megröpsűspök mondott köszönetet és fölhiatta a megjelenteket a szövetséghez való csatlakozásra.

a közgyűlésen nyílt demonstráció készül a madridi kormány ellen,

amely Németország belépésének pillanatát használta föl arra, hogy az európai nemzetek szolidaritásán és komoly békétörékvésén rést üssön.

**VER-KO
cipők**

Muzeum-körut 33
(a Muzeummal szemben)

ISKOLA-CIPŐK

Garantált minőség

Fiu és lányka, fekete, 27/30 ...	160.000
Fiu és lányka, fekete, 31/35 ...	205.000
Fiu, fekete, duplatalpu, 36/39 ...	265.000
Lányka, fekete, 36/39 ...	260.000
Fiu és leányka, barna, 27/30 ...	178.000
Fiu és leányka, barna, 31/35 ...	220.000
Fiu, barna, duplatalpu, 36/39 ...	275.000
Kis női, barna, 36/39 ...	295.000

Ada-Ada és egyéb Baby-cipők nagy választékban

Vasárnap este kirabolták Csicseri Orosz György kamarás Baross-utcai lakását

A palotában még nem is tudtak a fosztogatásról, amikor két kerékpáros rendőr már elfogta a betörőket

(A Reggel tudósítójától.) Jó fogást csinált vasárnap este két ügyes kerékpáros rendőr, Tíringer Pál rendőrmester és Nagy XIV. Imre közrendőr. Történt ugyanis, hogy Csicseri Orosz György és a kir. kamarás, huszárezredes lakását, amely a Baross-utca 45. számú palota első emeletén öt szobából áll, vasárnap este két vakmerő betörő álkuccsal fölnyitotta. Az ezredes, aki ismert urlovos, családijával vasárnap kirándulást tett és így távollétiük alatt a betörők az egész lakást átkutatták. Az egyik asztalról

levették egy selyem perzsaterítőt és ebbe göngyölték be a hírtelen összedetett ezüstneműt és az ezredesi páncélos ékszerdobozát.

A szivar alakban összehajtott szőnyeggel ügyesen lecsonták a palotából, miután az álkuccsal kinyitott ajtó gondosan betömésztették, nehogy észrevegye valaki, hogy a lakás nyitva maradt. Sikeresen teljesen észrevétlenül kijutniok az utcára és már befordultak a homályos Légszusz-utca, ahol már azt gondolták, hogy soha senki sem fogja meg tudni titkukat, amikor egyszerre

lámpánélküli kerékpáron mellettük suhant el két rendőr:

Tíringer Pál őrmester és Nagy XIV. Endre rendőr. A két kerékpáros rendőr meglepetéssel vette észre, hogy az összesodort szőnyeg végénél ezüst tárgy csillámlik elő. Azonnal lezárták, lefogták a két fiatalombert, kibontották a

szőnyeget és ekkor látták, hogy nagy összegű zsákmány van benne. A két alakot azonnal megkötözték, bevitték az őrszobába, ahol mind a ketten

bevallották, hogy néhány perccel azelőtt rabolták ki Csicseri Orosz György kamarás lakását.

és a náluk talált értékes szőnyeg, sok ezüstnemű és az ismeretlen tartalmu vas ékszerkassza a kamarás kifosztott lakásából való. Erre a két betörőt átvitték a főkapitányságra, ahol a központi ügyeleten csakhamar megállapították, hogy mindketten rovatimutak, az egyik Szőnyi Lajos, a másik Vig Béla.

A sokszáz millió érték, amit Szőnyi és Vig már biztonságban hittek, hiánytalanul került a rendőrségre. Érdekes azonban, hogy amikor a detektívök kísélték Csicseri Orosz György ezredes lakására,

a palotában még senki sem tudott arról, hogy az ezredes lakását kifosztatták.

Miután az ezredes és családja csak késő este tért haza, addig detektívök álltak őrt a lakás fölnyitott ajtójánál. Amikor az ezredes hazaérkezett és megtudta, hogy mi történt, azonnal a főkapitányságra sietett, ahol örömmel mondott köszönetet a két ügyes kerékpáros rendőrnek, akik ily boszorkányos gyorsasággal tették ártalmatlanná a betörőket. Szőnyi Lajost és Vig Bélát, a póruljárt lakásfosztogatókat, le tartóztatták.

Fixl Lajos

versenybíró egy eltévedt diszkosz sulyosan megsebesítette vasárnap délután a szigeti MAC-pályán

Egri Kálmán diszkoszvető bajnok kezéből dobás előtt véletlenül kicsuszott a négykilós diszkosz

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután 3 órakor sulyos szerencsétlenség történt a MAC margitszigeti sporttelepén. A kora délutáni órákban nagy számú sportközönség jelent meg a pályán, hogy szemtanúja legyen az érdekesnek ígérkező atlétikai viadalnak. A verseny megnyitószerzőmestere a diszkoszvetés csapatbajnokságát bonyolította le. Három csapat, a BBTE, a MAC és a MAC versenyzői mérték össze erőiket. Egri Kálmán, a MAC ismert diszkoszvetőbajnoka került sorra. Szabályszerűen beállt a kör közepébe, hogy néhány karlendületet végezzon, mielőtt a diszkoszt elveti.

Ékzöken a bajnok kezéből egyszerre csak kitért a négykilogram sulyú diszkosz és a jury-tagok néhány lépésnyire levő pad-sora felé röppült.

A következő pillanatban, mielőtt bárki is elugorhatott volna,

Fixl Lajos versenybíró, a MAC régi sportemberét a diszkosz fején találta.

A versenybíró arcát fölszakította a sulyos tárgy és az ütéstől vérborultan zuhant a földre.

Természetesen, a verseny azonnal félbeszakadt. A mentők, akiket azonnal értesítettek a MAC-pályán történt szerencsétlenségről, gyorsan megjelentek és a versenybíró ideglenes kötésekkel látták el, majd sürgősen be szállították a Rókus-kórházba, mert a mentőorvosok szerint

azonnali operatív beavatkozásra volt szükség.

Fixl Lajos a hordályon magához tért és maga is kérte a mentőket, hogy a Rókusba szállítsák és értesítsék szüleit, akiknek a Dohány-utcában vendéglőjük van.

A Reggel munkatársa megkérdezte Fixl Jánost, a szerencsétlenül járt versenybíró öccsét, aki szintén a MAC versenyzője, hogy miképpen történt a szerencsétlenség. Fixl János elmondta, hogy a diszkosz lapjával találta el Fixl Lajost és a sulyos ütés az orrtól egész a homlokáig fölhasította jobbról. Az orvosok a mély sebet kimoszták és összevarrták, kétfőn reggel röntgenzik és ettől tessék függővé a további kezelési eljárást. A rendőrség már vasárnap este kihallgathatta Fixl Lajost, aki elmondta, hogy a baleset kézrőleg véletlen folytán következett be, azért senkit felelősség nem terhel és természetesen semmiféle eljárásnak helye nincs. A jury többi tagjainak is ugyanez a véleménye és bekövetkezését azzal magyarázzák, hogy a diszkosz esetleg homokos lehetett. Csak ennek tulajdonítható, hogy idő előtt kicsuszott Egri Kálmán kezéből. A főkapitányságon

kihallgatták az esti órákban Egri Kálmánt is,

aki elmondta, hogy Fixl Lajos testi-lelki jobardja és a szerencsétlenség, amely véletlen műve volt, — őt teljesen lejutotta.

A MAC-pályán körülbelül egy órai késéssel folytatták az atlétikai versenyeket, a közönség azonban a baleset hatása alatt állott és csak akkor nyugodott meg, amikor a Rókus-kórházból megnyugtató hírek érkeztek Fixl Lajos állapotról.

Radics István, Jugoszlávia első delegátusa nyilatkozik Genfben A Reggel-nek a magyarok és délszlávok szűzados visszavonásáról és újra éledő barátságáról

„A horvát nép különös örömmel ragadja meg a magyar békejobbot!” — Benes a kisántant mai értekezletén támadásra készül a jugoszláv-magyar közeledés ellen

Genf, szeptember 12.

(A Reggel kiküldött tudósítójának távirata.) A kormányzó mohácsi beszéde és azok a kommentárok, amelyeket a magyar és a külföldi sajtó hozzáfűzött, élénken foglalkoztatják a kisántant diplomatáit.

Cseh részről nem szívesen látnák Jugoszlávia és Magyarország baráti közeledését.

Értesüléseim szerint Benes a kisántant hátfői értekezletén, amelyet Avarescu román miniszterelnök és Ninesies jugoszláv külügyminiszter részvételével tartanak, nyíltan kifejezést fog adni elégedetlenségének és

támadásra készül Jugoszlávia magyarbarát orientációja miatt.

A magyar és jugoszláv népszövetségi delegáció eddig nem folytatott hivatalos tárgyalásokat, de egyrészt közvetett érintkezés már történt, másrészt feszületen eszmecsere is folyt a delegáció tagjai között. A jugoszláv külügyminiszter nagyon lefoglalják a népszövetségi közgyűlés elnökségével kapcsolatos teendők, de

egészen bizonyos, hogy

Ninesies találkozni fog Waikó külügyminiszterrel.

Azt hiszik, hogy a függőben levő kereskedelmi-politikai és gazdasági kérdések legális rendezését egy döntőbírói és barátsági szerződés megkötése fogja követni. A Reggel kiküldött munkatársa beszélt Radics Istvánnal, Jugoszlávia első népszövetségi delegátusával a jugoszláv-magyar közeledésről.

— Boldognak érem magamat — mondotta Radics —, hogy a magyarok és a délszlávok szűzados visszavonás után végre megértik egymást.

A horvát nép különös örömmel ragadja meg a magyar békejobbot!

Remélem, hogy a közeledés gyümölcsei nem sokára mutatkozni fognak és a két nép jobardjátóságának semmi sem fogja útját állni.

Szent Margitszigeti Nagyszálló
Utóidényárak. Szobák 70.000 koronától
DIJTALAN AUTOHASZNALAT!

Szent Margitszigeti Szanatórium
Teljes szanatóriumi ellátás fürdővel
280.000 K-tól. Klinikai osztályon 170.000 K

Szent Margitszigeti Gyógyfürdő
Fürdő- és autógyógyoda-visszatérési
szállás a Lipót-körút 2. állomásról
25.000 K. Szénasavas fürdővel 45.000 K

Gyógypedagógiai Intézet
(bejárók és beutalók részére). Szellemileg elmaradt
gyermekek nevelése és ideges polgári, gimnáziumi
tanulók oktatása. — Ingatlanos vizsgák. József-
körút 2. l. em. 7. d. u. 4-7-ig. Internátus a városligetben

ÉKESITSE LAKÁSÁT

Elmer
NEMOIVATNAGYARUNASA

KORONAHERCEG-UTCA 10.

kiավó minőségű és utóérhatalian olcsó lakásberendezési cikkekvel

Madras függönykele 130 cm.	68.000
Ezer és fehér tül 1. a. 300 cm.	97.000
Függönytül 100 cm.	19.000
Tiszta cérna svájci granadin 112/115 cm.	21.000
Függöny etamin kockás és ajuros 150 cm.	21.500
Damaszt butorszövet 130 cm.	115.000
Butorszövet kézi nyomással 130 cm. l. a.	98.000

Butoráthúzáshoz eretnonk valamint filét és cérnaosipkék függönyre a legnagyobb választékban!

Rassay Károly kijelenti, hogy a Kormányzó mohácsi beszédének előzményeiről és tendenciájáról interpellálni fog a parlamentben

(A Reggel tudósítójától.) Rassay Károly, az egyesült balpárt elnöke, szombaton este érkezett vissza olaszországi útjáról Budapestre, vasárnap délelőtti résztvett a balpárt vezetőségének értekezletén és a tanácskozás után

a baloldali ellenzék legközelebbi terveiről a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Politikai barátaim előadásából

megütközéssel vettem tudomást arról az erőszkas és elbizakodott hangról, amelyen a kormánypart egyik-másik tagja nyilatkozott legutóbb a demokratikus ellenzékéről.

E politikailag minősíthetetlen és lovagias eljárásra egyáltalán nem alkalmas támadásokra meg fogjuk adni a méltó feleletet és meg vagyunk győződve arról, hogy a közvélemény átlátszólagosan ugyanezeket meg fogja a méltatlan támadásokat bélyegezni. Nekem egyelőre más programom nincs, mint hogy politikai barátaimmal együtt

teljes erővel előkészítsük és megindítsuk az egyesült balpárt országos szervezkedését és a nemzetgyűlés őszi kampányában való komoly és energikus részvételét.

Munkatársunk ezután a külpolitikai kérdésekre terelte a szót és az egyesült balpárt vezére

Horthy kormányzó mohácsi beszédével

kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Külföldi utamon nem gondolhattam arra, hogy ilyen fontos kijelentés kellő előkészítés nélkül történjék és éppen ezért feszült figyelemmel kísértem, hogy a mohácsi beszédnek minő visszhangja lesz a külföldön. Sajnos, úgy találtam, hogy

a megfelelő visszhang elmaradt és éppen ezért szükségesnek tartom, hogy nyomban a nemzetgyűlés összehívása után meginterpelláljam a kormányt

a kormányzó mohácsi nyilatkozatának előzményeiről és tendenciáiról.

A Blaha Lujza-emlékpadot vasárnap harmincöt koszorúval, több ezer ember jelenlétében avatták föl Balatonfüreden

„Ez az igazi nagyság, amely árokban, ehős székéren születik és elindul a fényes, nagyszerű tájak felé” — mondotta Rákosi Jenő

Balatonfüred, szeptember 12.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap Balatonfüreden a kulturális ünnepek egész sorát ünnepelte meg, amelyeknek központjában a Blaha Lujza-emlékmű leleplezése állott. Az ünnepségen nemcsak a nyaralóközönség és a környék lakossága vett részt, hanem zsúfolt különvonatokon több mint 2000 ember érkezett Budapestre is.

Kinos föltűnést keltett azonban a fővárosi színesztársadalom távolmaradása.

a fővárosi színészek közül ugyanis csak Rákosi Szidi, Fáy Szeréna és dr. Székelyhidy Ferenc jelentek meg. Az ünnepségek sora reggel 8 órakor kezdődött a balatonfüredi járási ipartestületek székházának fölváratásával. Erdékesége volt a fölváratásnak, hogy azon résztvettek az összes felekezeti papjai, holott éppen Balatonfüred volt az utóbbi években a felekezeti türelmetlenség egyik központja. Dr. Luttor Ferenc pápai kamarás, balatonfüredi plébános, akit Zadravetz tábori püspök utódául emlegetnek,

a felekezeti béke

szűkességére mutatott rá beszédében. Déli 1/212 órakor, a különvonatok megérkezése után, vette kezdetét.

az ünnepség a Blaha Lujza-emlékműnél, amely a fürdőparkban, a híres Deák-platánok mögött áll, ahol Blaha Lujza kedvenc pihenő-

helye volt. Malatinszky Ferenc, a Balaton-Szövetség elnöke üdvözölte a megjelent közönséget, majd Zala vármegye képviselőjében dr. Tassy János tisztí főorvos mondott beszédet.

Dr. Kupesay Felicián

miniszteri tanácsos, aki a kultuszminiszterium nevében vett részt az ünnepségen, a következőket mondotta:

— Balatonfüred azért elsője a balatoni fürdőknek, mert ide nemcsak a testi, hanem a lelki betegségek is járnak, itt gyógyfürőrt találnak a test és a lélek számára is. Ide küldte Isten Blaha Lujzát, ezt a esodálatos asszonyt, akiben oly esodálatosan inkarnálódott a magyar génusz, hogy azóta sínes pária.

Itt maradt a hangja, itt maradt a nevével!

Blaha egyénisége gyógyított, reményeket keltett. Oltár ez az emlékmű, amely mellett fogadalmat teszünk, hogy: Előre, tovább a széprét, jóért, igazért való küzdelemben!

Rákosi Jenő

mondott ezután nagyhatású beszédet:

— Ezt a nagyszerű gyűlekezetet egy emlékmű leleplezése hozta össze. Nem király, nem fejedelmek a szó közönsége értelmében, hanem egy asszony emlékének ünnepsége, egy asszony, aki magáról csak annyit énekelt, hogy: „Röszbökörben jöttem a világra.” Nem nagy dolog ez, sok madár megcsízi. De a legenda rátette már a kezét erre a dalos asszonyra és azt mondta, hogy az utszelen született, talán éppen egy ehős székéren.

Ez az igaz nagyság, amely egy árokban, ehős székéren születik meg és elindul fényes, nagyszerű tájak felé.

Ebben áll Blahánének igazi emberi nagysága. A terméshében a három lecsobb dolognak a föltétele énekét, a paszirta dalát és a szépasszony kacagását tartom. A paszirta minden reggel fölemelkedik Istenét dicsérni, a föltétele a nappal elfáradt embert bájosla el, a szépasszony kacagása a világ vigasztalása és ez az asszony, akinek itt emléket állítottak, versenyzett a föltételevel, a paszirtával és a legcsobb kacagó asszonnyal volt a világon. En

ebben a padban szimbólumot látok.

Ez a pad azon a helyen áll, ahol Blaha Lujza pihent, megnyugodott, ábrándozott. Mindenki, aki itt jár, találjon ezen a helyen megnyugvást, szép ábrándokat és találja meg itt a visszemlékezést a multira és teremtsen az Isten Magyarországot részére egy ilyen pihenő padot.

ahol elmereng, panaszát elsiroja és talál orót arra a jávendő dicsőségre, amelynek a multban Blaha Lujza volt egyik legszebb tényezője. Ezekkel avatom föl Blaha Lujza padját.

Porzolt Kálmán, Blaha Lujza hét éven át volt igazgatója, sajnálattal állapítja meg, hogy Blaha Lujza emlékének megőrkötését egy részvénnyárságnak kell vállalnia, holott az társadalmi kötelesség volna.

Béthy László a színigazgatók szövetségének és a színészek szövetségének hódoló tisztelőt hozta el Blaháné emlékéhez. Amióta Blaháné eltűnt a magyar életből — folytatta Béthy László —, a magyar színészet sorsa az ország sorsával együtt sorvad. Ma Blahánékre volna szükségünk, hogy szomorú Magyarországnak elinduljon fölfelé.

Géczy István, az Országos Színészszövetség titkára, hétézer vidéki színész nevében beszélt az emlékmű előtt, amelynek lábánál mintegy

harmincöt koszort helyeztek el.

Két óraker banket volt, amelyen Rákosi Jenő, Héjy Imre, Bánó Dezós és Markoss György mondtak beszédeket. A banket után alakulógyűlést tartotta

a balatonfüredi művészkolónia.

Ezután megválasztották a kolónia tisztikarát. A kolónia védnökei Rott Nándor veszprémi püspök és Rákosi Jenő lettek.

A kijelölő választmány elnökévé Ladik Gusztáv államtitkárt, vagy Gaár Vilmost, vagy Barczen Vilmost nevezik ki

(A Reggel tudósítójától.) A szeptember 29-i polgármesterválasztással kapcsolatban még e héten tisztá helyzetet kell a kormányának teremtenie abban a tekintetben, hogy ki lesz az elnöke a jelölésekről döntő kijelölő választmányának?

Politikai körökben elterjedt hírek szerint e tisztség ellátására Gaár Vilmos kuriai bíró, a Ripka-párt alelnökét fogja a kormány megbízni. A kijelölő választmány elnöki állásának betöltéséről beszéltünk

Gaár Vilmosttal

is, aki a következőket jelentette ki:

— Nem tudok arról, hogy én kerülnek a kijelölő választmány élére, annyit azonban mondhatok, hogy

mindig mérsékelt politikus voltam és liberálisnak vallottam magam a kurzus virágzása idején is, taktikázni pedig sohasem szoktam.

Ami a kijelölő választmány elnöki székének betöltését illeti, ezt a kérdést nem szabad összevetésztetni a közgyűlésen való elnökéssel. A főpolgármester, a polgármester és az alpolgármesterek akadályoztatása esetén ugyanis, csak ebben a második esetben kerülhet sor a rangsor szerint következő legidősebb tanácsnok szereplésére, míg

a kijelölő választmány élére a főpolgármester akadályoztatása esetén azt állíthatja a kormány, akit akar.

A keresztényi közéleti pártban megdöbbenéssel fogadták azt a hírt, hogy a kijelölő választmány elnökéül Gadrt fogja a kormány ki nevezni és

Wolf Károly Paradról való hazaérkezése után nyomban akcióra lépett, hogy ezt a kinevezést megakadályozza.

Wolffék körében azt hiszik, hogy a kijelölő választmány elnöke nem Gadrt Vilmos, hanem Barczen Gyula, a tanács legidősebb tagja lesz. Kormányparti körökben viszont vasárnap este, mint befejezett tény emlegették, hogy

Ladik Gusztáv belügyminiszteri államtitkárt, a városi ügyek vezetőjét

nevezték ki a választmány elnökének és kinevezést már a hivatalos lap keddi száma közli. A kijelölő választmány előreláthatóan még e hét végén összeül és A Reggel munkatársának beavatott helyről szerzett értesülése szerint nem három, hanem négy polgármesterjelölt személyében fog megállapodni,

még pedig Barczy István, Ripka Ferenc, Sipőz Jenő és Márkus Jenő jelöltségében.

Vezető világmárka

PEUGEOT

Homokos és hegyes vidékre a legjobban bevált
Számos elismerésvélet!
A legújabb 10/28 HP stílűsés
11/35 HP hátülűsés
négy kerékkéssel, Michelin ballon-gumival
raktárról azonnal szállít
a vezérlésviselet
kedvező fizetési föltételekkel
Kérjen ajánlatot saját érdekében
Landy István
Országház-tér 9. Telefon: LÍDÓ 973-43

Értesítés! STEINER és BOROS társaségból haratságos uton kiváltam és üzletet fényesen berendezett új helyiségemben
VII, Erzsébet-körut 40-42
alatt megnyitottam. Raktáron tartom a legfinomabb angol és francia uridivat cikkeket oly
dass választékban és jutányos áron, hogy t. vevőimnek egyszerű kísérlete is elegendő ahhoz,
hogy állandó vásárlómá maradjanak.
A megnyitás napjától 10 napig reklámúrusítást rendezek ezen idő alatt a legfinomabb
külföldi
Kemény duplagallér 12.000 K
Fétkemény duplagallér 15.000 K
Saját fehérneműszalonomban jutányosan készíték uri fehérneműt a legfinomabb kül-
földi és hozott anyagból. Kérem t. vevőim szives látogatását, teljes tisztelettel
STEINER
uridivat- és fehérnemű-szalon
VII, Erzsébet-körut 40-42. sz.

Haypál Benő fiát vasárnapi beiktatásán lelkesen megéljenezte a kétezer főnyi közönség a budai református templomban

A különböző felekezetek szeretetének megható megnyilvánulása mellett folyt le az impozáns ünnepség. — „Visszavonás és gyűlölet helyett a testvéri szeretet egységében fonódjanak össze a lelkek” — mondotta Haypál Béla

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban a Szilágyi Dezső-téri református templomról levették a gyászlobogót, amely négy hónapra keresztül hirdette az egyházközség nagybíró és kiváló lelkészének, Haypál Benőnek halálát. Négy hónapon át volt lelkipásztor nélkül a budai református egyházközség, míg vasárnap délelőtt *elhalt papjának 27 esztendő fiát, Haypál Bélát ünneplően beiktatta atyja örökébe.* Tíz órára volt kitűzve a beiktató ünnepség, de már 7 órától kezdve nagy csoportok gyülekeztek a templom előtt, hogy bejuthassanak az ünnepi istentiszteletre. Kilenc órakor nyitották ki a templom ajtajait és

percek alatt zúfolásig megtelt a tágas templom. Mintegy kétezer vettek részt Haypál Béla beiktatásán,

A nagy hőség következtében egymásután lettek rosszul a pad sorokban összeszűfolt emberek, úgy, hogy

a mentőket hívták ki, akiknek 12 esetben kellett első segélyt nyújtani.

A mentők az ünnepi istentisztelet befejezéséig permanenciát tartottak a templom előtt.

Megjelent az ünnepségen a Budapesti időző Coljin, volt holland miniszterelnök és Bárczy István is. Pontban 10 órakor nagy papi kísérettel érkezett meg Haypál Béla. A menet élén Ravasz László püspök haladt, utána a magas, széles Haypál Béla, akit tíz lelkész követett. *Fekete selyempalástban, Mócsy Mihály* esperes imája után

Ravasz László püspök

tartotta meg beiktató beszédét:

— Ezelőtt 30 esztendővel — mondotta a püspök — fiatal, erőteljes lelkész igtattak be ebben a templomban. És három évized elteltével fehér hajjal, sápadt arccal, örökre némán, ebben a templomban fektült az a lelkész: Haypál Benő, aki ennek a templomnak, ennek az egyházközségnek adta az egész életét. A lelkész szava halk szó a viharban, amit kinevethetnek, gúnyolhatnak, de előbb-utóbb ez a halk szó marad a győztes.

Jaj a lelkipásztornak, aki más eszmék után szalad, akinek ideje van más urát szolgálni, mint Krisztus urunkat. Más névvel, más jelszóval csak félrevezetni, meghotránkoztatni lehet a gyülekezetet.

Mi, hittestvéreim: nem haragudhatunk senkire, nem gyűlölhétünk senkit, mert a megváltó mindannyiunkért halt meg és

hogyan gyűlölhethetünk mi valakit, akiért a megváltó meghalt?

És ahogy ő adta életét értettünk, úgy teszed te most ifjú életed az oltárra:

hadd tépjék darabokra ifjuságod rózsáit!

Kivánom, hogy ugyanolyan szeretet kísérje működésedet, mint egykor atyáéd.

E szavak után Ravasz püspök megáldotta, majd homlokán csókolta Haypál Bélát, azután a tíz lelkész mondott sorra pár szavas, szívből jövő üdvözlést. Végül

Haypál Béla tartotta meg beköszöntő beszédét.

amelyet Illés és Elizeus bibliai példázataival kezdett:

— Amikor Illést a tüzes szekér égbe ragadta, fia: Elizeus kiáltá utána: „Édesatyám! Édesatyám!” Aztán, hogy atyja eltűnt a szeme elől, fölemelt Illés palástját és a hívők látták, hogy az Illés lelke megnyugodott Elizeusban. Így ragadta el az ég atyámat is, mint Illést és én kiáltoztam utána: „Édesatyám! Édesatyám!” És

a lehullott prófétai palástot a budai gyülekezet reám helyezte.

Erőtlenességgel állok most közöttetek, mert érem gyöngösem, de eszembe jut a biblia szava:

minél zürzavarosabb az élet zsvajja, annál jobban halljuk az atyái szót.

Nem hoztam érett tapasztalatot, kevés bölcseséget:

szeretet a birtokom.

Szeretet Isten és az emberek iránt. Öntudatosan léptem frigyre az igazságú, szeretettel, a másokért éles gondolatával és a tisztes szegénységgel. Vajha eszébe venné ez a világ, hogy

az életünk hékeségét, a jövendő boldogságát nem építhetjük gyűlölettel, csak a krisztusi szeretettel.

Visszavonás és gyűlölet helyett a testvéri szeretet egységében fonódjanak össze a lelkek, amikor a nemzet jövőjéért dolgozunk.

Ne legyen különbség sem az ugyanazon, sem a különböző egyházak tagjai között.

Isten áldását kérem minden rangu és minden felekezeti polgárra ennek a városnak. Budapestet az ország szívének szokták nevezni. Ennek a szívének minden esőpp vére: a városnak minden lakója tiszta és nemes legyen a magyar jövő érdekében!

A nagyhatású, megrázó szónoki tehetséggel

elmondott beszéd után a jelenlevő egyházi és világi élkölések sorra siettek Haypál Béla üdvözlésére.

Bárczy István néhány gratuláló szó után arcan megeskölta a fiatal lelkész.

Az ünnepi istentisztelet után az egyházi tanács a templomban diszgyűlést tartott. Balogh Gábor h. gondnok átnyújtotta Haypál Bélának a templom kulcsát és az egyházi pecsétet, mint új tisztségének szimbólumait. Némethy Károly volt államtitkár, v. b. t. t., mint a budapesti református egyházmege főgondnoka szólalt föl:

— Levettük ma erről a templomról a gyász jelét — mondotta — és most az az illuziónk, hogy

Haypál Benő nem halt meg, de itt van közöttünk: a fiában őt magát látjuk.

Mócsy Mihály esperes a pesti református egyházmege nevében ünneplően megerősítette áldásában az ujjonnan beiktatott lelkészét. Dr. Czebe Jenő tanácsjegyző a főváros, dr. Somogyi Lajos a fásori egyházközség, Józsan Miklós unitárius püspökhelyettes és Harcsányi Máttyás evangélikus lelkész egyháznak nevében mondtak üdvözlő szavakat. Dr. Kiss Arnold főrabbi a budai izraelita hitközség testvéri együttérzését tolmácsolta és héberül, majd magyarul megáldotta a fiatal lelkészét. Valamennyi üdvözlő beszéd alaphangja az volt, hogy

Haypál Bélának kiváló elődje: atyja nyomdokain kell haladnia.

Haypál Béla minden egyes üdvözlésre külön kis beszédben válaszolt, fogadalmat tett, hogy mindenben atyja emléke fogja vezérelni.

— Programot nem adok — mondotta —, mert programom: a krisztusi szeretet.

A kétezer főnyi közönség legnagyobb része a diszgyűlést is végighallgatta és a templomban

többi zben lelkesen megéljenezte Haypál Bélát.

Az egyházközségben uralkodó példás szellemet jellemzi, hogy Kiss Arnold főrabbi beszédét is szinte tüntetően éljeneztek. A meghatóan szép ünnepség alatt sok hívőnek könnyes lett a szeme és az első padban a férjere való emlékezés fájdalommal és a fiában való gyönyörködés örömeivel törlölgette könnyes szemét egy özsehajjú, gyászruhás asszony: Haypál Béla özvegy édesanyja...

Egy fiatal urileány,

mig családja a vasárnapi ebédnél ült, levetette magát a harmadik emeletről

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelben megrendítő öngyilkosság történt a Baross-utca 129. számú házban. Egy fiatal urileány, Nun Katalin pillanatnyi ideg-rohamában levetette magát a harmadik emeletről és halálra szállították a Rókus-kórházba. Nun Katalin a kommun utáni időben Palásról került föl családjával együtt a fővárosba. A diktatura kitörése előtt kisebb birtokok volt, azonban részben a kommunisták, részben pedig a megszálló román csapatok a család teljes vagyonát elpusztították. A leány a kiállt igazalmak miatt súlyos idegbajt kapott. Nun Katalin néhány esztendő óta bátyjánál lakott a Baross-utcaiban és bár időközönként súlyos melankóliába esett, családja már azt hitte, hogy betegségének nem lesz komolyabb következménye. Vasárnap délelőtt a konyhában foglalatokodott és hozzátartozói egyáltalán nem sejtették, hogy öngyilkosságra készül. Tizenkét óra után néhány percel beszólt a szobába, ahol

a család a terített asztal mellett várta az ebéd tálalását.

— Rögtön kész az ebéd, csak legyetek nyugodtak!

Ezzel kirohant a lakásból és izgatottan föl-

szaladt a ház harmadik emeletére, a következő pillanatban egy éles sikoly hallatszott és

átvetette magát a harmadik emeleti korláton.

Lezuhant az udvar kövezetére és a mentők megállapítása szerint koponya- és háterincselést szenvedett. A szerencsétlen leány katasztrófáját, hozzátartozói szerint, ideggyógyász hirtelen kitérőre idézte elő, mert Nun Katalinnak az öngyilkosságra semmi különösebb oka nem volt.

RENAULT
Európa legelterjedtebb
4-üléses, 4-ajtós, 4-kerékfékés
kisautója raktáron
Ara 5 ballongumival:
98 millió korona
REIMAN, Vörösmarty-tér 3
Telefon: 141-03, 148-77

3-4 szobás lakást keresek
a VI-VII. kerület belterületén, esetleg cserélnék VII. kerületi 2 szobás, oszlopalapbéri, fürdőszobás lakásomért. Lelépési összeg és az alapter megjelölésével kérem az értesítést a lap kiadóhivatáldba „Ügynök kizárca” jelige alatt

GYÖNYÖRÜ PERZSA BUNDÁK RÓZSA
szücsnél.
Krisztof-tér sarok.

Hutchinson-tornacipő

Nagy mennyiségben raktárra érkezett!
Vezérképviselő:
Bauer Imre, Budapest V. Dorottya-utca 8

TABARIN
VIII. RAKÓCZI-UT 63
Uj Kabaré-, varieté- és táncműsora vezet!
Kezdeté 10 órakor
Ma hétfőn záróra 5 órakor

Ujpesten, a vasárnapi katolikus nagygyűlésen Vass miniszter a felekezetek békéjét hirdette

Semsey újpesti polgármester: „Olyan politika, amely származás szerinti válogatja, hogy ki magyar, már eleve megírta a gyászjelentését.”

(A Reggel tudósítójától.) Az újpesti piactéren katolikus nagygyűlést tartottak vasárnap délelőtt. A város háza erkélyéről Semsey Aladár polgármester mondott megnyitói beszédet. A másfelekezeti lakosságnak is a polgármestere vagyok — ugymond — és hogy mégis ezen a katolikus gyűlésen szerepelek, azzal magyarázom, hogy a közigazgatás a vallás leghatalmasabb támasza.

Ha van olyan politika, amely származás szerint válogatja, hogy ki a magyar és ki nem, az már eleve megírta a gyászjelentését.

Ernszt Sándor után Vass József miniszter szólt az erkélyről. Azt fejezte ki, hogy a katolikus gondolat és az állam milyen viszonyban állnak egymással. Ugy látja, hogy az egyház egyénileg, az egyesek lelkién keresztül igyekszik szolgálni a községet, amíg az állam a tömegben keresztül. A való életéhez akar leszállni. Nem csinál most politikát.

A templomból ne hangozzék olyan szó, amely a magyart a magyarral szembeállítja!

A felekezetekből csak az építő munka zaja hangozzék! Ezeknek a hirdetése mellett a katolicizmus bátran és önértőzetesen követelheti, hogy

engedjenek bennünket a saját hitünk medrében hőmpölyögni. Mert ebben az országban ezer év óta a katolikus hitélet medrére hőmpölyög. A minap Kölesden tartott beszéde után több szemrehányó levelet kapott, mert

állítólag támadta azokat, akik más hitre térnek át.

Ez tévedés. Ő nem ezt mondta, hanem azt, hogy nem bízik abban a zsidóban, aki zsidó marad, de nem tartja meg a hitét. Ugyanezt tartja a reformátusról, luteránusról vagy katolikusról is, akik egyházuknak csak formailag tagjai, de lélekben nem. Az állam gondolatla lehangyatlak, ha az egyház erős fundamentumot nem épít alája. Ez a mi politikánk, ez a mi katolicizmusunk.

Végül Huszár Károly beszélt. A nép, amely hitét veszti, csorda lesz és nem teljesíti többé kötelességét. Sem a mindenhátó Isten, sem a magát mindenhátónak tartó állam nem kívánhatják tőlünk, hogy Mária országában a katolicizmus ne ragaszkodjék mindenben az őt megillető számarányhoz. Végül fölhiyta a hallgatóságot, hogy indítson kíméletlen harcot a mozic, színházak erköletlensége és a néger táncok fajtalansága ellen.

Eltűnt fiát,

akit napokig hiába keresett, véletlenül a templomban találta meg egy fővárosi tisztviselő

(A Reggel tudósítójától.) Holnap már legenda lesz a Szervita-téren ez a kis történet, amelyet vasárnap mondott el a főkapitányság központi ügyeletén Hoffmann Dezső fővárosi tisztviselő. Hoffmann három nappal ezelőtt bejelentette, hogy

16 éves Albin fia, aki polgárliskolai tanuló, nyomtalanul eltűnt és öngyilkosságot akar elkövetni.

A rendőrség keresni kezdte az eltűnt fiút, de kereste az apja is, aki három nap óta éjjel-nappal járta a főváros utcáit, hogy fiát valahol megtalálja, de mindez hiábavaló volt. Vasárnap délelőtt, amikor már teljesen kimerülten vonszolta magát a kétségbeesett apa, véletlenül a Szervita-térre tévedt. Amint utóbb elbeszélte,

valami sugallatra belépett a templomba, amely ebben az órában csaknem teljesen üres volt. Ösztönszerűen előretért egészen az oltárig, ahol letérdelt. Alig hitt szemének, amikor egyszerre csak észrevette, hogy

aki mellette térdel, nem más, mint az ő eltűnt fia,

akit eddig hiába keresett. A csodálatos találkozás után az apa és a fiu boldogan siettek haza, miközben a fiu elbeszélte, hogy két napig bolyongott a budai hegyekben, ahol öngyilkos-

ságra készült, mert különböző családi dolgok miatt nagyon elkeseredett. A harmadik napon bejött a Szervita-téri templomba, hogy öngyilkossága előtt még imádkozzék.

Innen már egyenesen a Dunához akart menni,

hogy végrehajtsa öngyilkosságának. Ez az út azonban csodálatosképpen elmaradt...

Véres éjszakai kártyabotrány a kispolgárok klubhelyiségében

(A Reggel tudósítójától.) Véres botránny színhelye volt a szombatról vasárnapra virradó éjszakai a Kispolgárok Gresham-palota fél-emeletén levő klubhelyisége. A klub kártyaszobájában a tagok közül számosan voltak jelen, amikor 2 óra tájban a tablónál megjelent Virág László nevű fiatalember, aki oly virágos kedvében volt, hogy az egyik játékosal hamarosan hangos szóváltásra keveredett. Az igazított vita fölött az egyik kibite, Sch. mosolygott, amire Virág rögtön kérdőre vonta. Sch. a játékvezetőhöz fordult, azt kérdezte, hogy az ilyen urakat miért engedik be a klubba? Ebben a pillanatban Virág odaugrott Sch.-hez és

ököllel úgy orrbavágta, hogy azonnal előntötte a vér és az ütéstől a klub erkélyablakán át, amely előtt állott, majdnem kiesett az utcára.

A körülállók azonban hirtelen megkapták estében és visszarántották. A klubban nagy izgalom támadt, többen rendőrt futottak,

a rendőr csakhamar meg is jelent a klubban és úgy Sch.-t, mint Virágot előállította

a főkapitányságra, ahonnan igazoltatás után elbocsátották őket, előbb azonban a sebesültől orvosi látelést vettek föl és megállították, hogy orrsontja eltört. Sch. autót hozatott és beszállította magát

a Pajor-szanasatóriumba, ahol vasárnap reggel megoperálták.

Jövő vasárnap Veszprémben október 6-án, Pekár kerületében, Kecskeméten, bont zászlót az egyesült balpárt

(A Reggel tudósítójától.) Az egyesült balpárt vasárnap délelőtt Rassy Károly elnök-lésével pártvezetőségi értekezletet tartott a Gresham-palota párhelyiségben és elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül megkezdik az országos szervezkedési munkáját.

A zászlóbontó vidéki nagygyűlést jövő vasárnap Rainprecht Antal választókerületében, Veszprémben fogják megtartani, ahol Rassy Károlyon kívül megjelenik és beszédet mond az egyesült balpártnak csaknem valamennyi tagja. A nagyszabású veszprémi zászlóbontást követően

október 6-án Kecskeméten rendez az egyesült balpárt országos nagygyűlést,

a szervezkedésnek további részleteit pedig a péntek esti pártértekezleten fogják megbeszélni. A kecskeméti nagygyűlésnek az lesz a politikai pikantériája, hogy

a demokratikus ellenzék itt, Pekár választókerületében, fog méltó választ adni

arra a minősíthetetlen támadásra, amellyel az ellenzéki képviselőket röviden naplopóknak nevezték.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a forrón szeretett hitves, édesanyja és testvér

Komlós Nándorné

szül. Blau Fanny

folyó hó 11-én áldásdus életének 38. és boldog házasságának 9-ik évében elküszözt az élek sorából.

Temetése folyó hó 13-án, hétfőn délután 4 órakor lesz a rákoskeresztúri izraelita temető halottasházából.

Aldás és béke halmaival!

Komlós Nándor férje, Sándor, György gyermekel, Borsodi József, Blau Gyula és Oszkár ívéréi és a rokonság nevében.

Brilliansokat, gyöngyöket

és régi ezüstartágyakat Schmelzer Benő Károly-kort 20. sz. (Közvetlen értékben vásárol Schmelzer ponti városház főkapunál)

TUNGSRAM

Az új
MR—X
uviverzális vacuumeső

Kis áramfogyasztás!
Nagy emisszió!
Nagy meredekség!

SZÖNYEG

legfinomabb minőségű

Változó szírnar-, argaman-, ebédli- és futószőnyegek, paplanok, takarók, ág- és asztalterítők, függönyök bámulatos olcsón árusítatnak

2x3 jutia Bukli-szőnyeg csak 650.000 K

Selyemfényű divány Mokka-takaró 810.000 K

Rollos ágylő csak 95.000 K

950 darab Perzsaszőnyeg,

amelyet a keltől személyesen hoztam

Gyönyörű összekötő cca 150 cm hosszú 1.300.000 K

100 darab remek selyemszőnyeg alkalmi áron

Diványtakarók, ebédli-szőnyegek legújutányosabb nagybani árakon

Szolid árú! Szolid árak! Fizetési könnyítések!

SCHILLINGER BÉLA

Budapest VI, Teréz-kört 15. sz. Alapítva 1906.

Az erdészleány

a Corvin-Színház jövő heti szenzációja!
A világsikerű Jarno-darab főszerepében

Harry Liedtke mint József császár

Harry Liedtke fenomenális új alakítása fölülmulja minden eddigi filmszerepét. A cselekmény Alt-Wien drága kedélyességét, a Wienerwald romantikáját hozza elénk grandiózus földolgozásban. — Ez a hatalmas attrakció csaknem a teljes műsort betölti. — A kísérő-műsorban a már viharos sikert aratott Buster és a csodakutya új slágerburleszkje és Sicc legújabb kalandja

Nietzsche egyetlen barátnője, a híres Lou Salomé elmondja a Reggel-nek regényük történetét

Nem igaz, hogy Nietzsche nőgyűlölő volt. — Lou Salomé miatt legjobb barátja párbajra hívta Nietzscht. — Miért nem lett Lou a nagy filozófus felesége és miért nem írja meg memoárjait Nietzschről

München, szeptember 11.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) München idegenforgalmas utcáin és az éttermekben utánaforogtak az emberek. *Pedig öreg és nagyon egyszerű.* Ruhája szürke voile, kis angol útkalapiját kezében hordja, szökőre fehéredett haját simán hátrafésűli kontyba. Mégis: magas és törekeny alkata, mozdulatainak öntudatlan bája, kék szemének gyermekes tisztasága *egy ismeretlen világ lépkörét hozza magával.* Igen, mert ez a hölgy

a híres Lou Salomé, akit Friedrich Nietzsche minden nő közül egyedül szeretett.

Ő az, Lou Salomé, akiről harminnyolc évvel ezelőtt ezt írta Nietzsche egyik legjobb barátjának, Overbeck baseli teológiai tanárnak: *„Ich habe den Stein der Weisen gefunden, und zwar ein Mädchen.“* Megtaláltam a bölcsök kövét, amely történetesen egy leány! Megtalálta és ugyanakkor arra kérte Overbeck professzort, hogy összes megírt és megírandó műveit adja el megfelelő éjjáradekért, mert *Lou-t feleségül akarja venni.* Nem úgy lett, a „bölcsök köve“ Andreas göttingeni tanárhoz, a perzsa és iráni nyelvek világhírű filológusához ment feleségül. *Andreas professor felesége ma is és férjével a csendes Göttingen legbékésebb villájában lakik. Ma 65 éves,* ma is erősen foglalkozik szellemi munkával,

ma is magyarázza Nietzsche egykori föllángolását

és azt a rendkívüli életet, amelyben társaságához Liszt, Wagner, Tolsztoj, Brandes, Rilke és hasonló nevek tartoztak. Intenzív ifjúságban

nagy emberek sorába sodort viharokat és tragédiákat,

nem is a tetteivel, talán inkább oroszos, mondhatnám *dosztojevszkis lényével.* Finomtollu regényíró, ragyogó intelligenciájú essayista, többek között híres könyvet írt Nietzsche munkájáról és egyéniségéről, de a szubjektív vonatkozásokat ebből a tudományos tanulmányból teljesen kihagyta. Sokféle följegyzés, levél és ma is élő emberek emlékezése örzi Lou Salomé és Nietzsche barátsága történetét, de maga Lou sohasem írta meg a barátkozás intím memoárját. Most, hogy rokonai látogatására párnpra Münchenbe érkezett, e szép őszi napon engem ér az a szerencse, hogy

Nietzschről most beszél először életében újságíróknak.

Kissé fázós rezignációval, de az őszinteség nagy egyszerűségével adja át emlékeit, amelyek dokumentumok egy nagy szellem történetéhez.

— Kérem — igyekszem fölnyitni zárkózottságát és szerénységét meg az utolsó pillanatban is —, önnök ez a nyilatkozása annál is inkább kötelező, mert az ön vonatkozásait Nietzschehez épp úgy nagyrabecsüli a történelem, mint Michelangelo mellett Vittoria Colonna szerepét. Értse ezt a hasonlatot a szó

legteljesebb értelmében. *A nőket megvető Michelangelo egyetlenegy, nagy barátó iránt érez hosszú időközön át korlátlan tiszteletet, gyöngédséget, a legmesszebbmenő bizalmat... A nőgyűlölő Nietzsche mellett pedig én az...*

Lou asszony élénk gesztussal szakítja meg szavaimat.

— Nietzsche hamis beállításban látják az emberek — mondja nagyon határozottan.

Nietzschről általában elterjedt az a hír, hogy nem érdeklődött a nők iránt. Ez nem igaz.

Ez a tévhit ugy kapott szárnyra, hogy nővére, Elisabeth Förster-Nietzsche, aki ma 85 esztendősné matróna és Weimarban él, mindenáron puritánéletű embernek tette meg Nietzscht és a nagy biográfiában, amelyet fivérével ő tett közre, minden nőt gondosan lepuccol Nietzsche reputációjáról. Elisabeth jót akart ezzel fivére emlékének, „tisztá“ ideálként akarta ideállítani, holott ezzel ártott neki leginkább. Mert erre azt mondták az emberek, hogy ha a nők nem érdekeltek Nietzscht, akkor bizonyára beteg hajlandósága volt. Holott az igazság az — én ezt biztosan tudom, Nietzsche intím barátja, Paul Rée közléséből, aki Nietzschevel több ízben, például Sorrentóban is egy házban lakott —, hogy Nietzsche igenis, érdeklődött a nők iránt. Sorrentóban például egy kis tincsonövel foglalkozott. De nem tulajdonított fontosságot az offle kalandoknak és erősen háttérbe szorította őket, mint általában a tudósok, akiket dominálnak csak a problémáik érdeknek.

Egy perere elhallgat Lou asszony, elmosolyodik, azután beszédes közvetlenséggel folytatja: — En későn ismertem meg Nietzscht — mondja —, 1888-ban, egy évvel elméjének végleges elborulása előtt. Ez Rómában volt, mindketten sűrűn fordultunk meg Malvica von Meysenburg, a híres német „idealista“ házában. Ez a vendégszerető és kitünő ház sok éven át találkozóhelyük volt a német gondolkodóknak és művészeknek. Akkor, 1888-ban, 27 esztendősné leány voltam.

— Hogyan került ön német leány kétre Rómában? — kérdezem. — Foglalkozott már akkor is irással?

— Ön azt mondja — feleli Lou asszony —: német leány létre. En nem vagyok német leány. Apám igazi családnev: Salomé, francia név. Ösleink hugnotta emigránsok voltak, így kerültek Szentpétervárra, apám tábornok és földbírtokos volt. Tizenhatéves koromban véletlenül elkerültem egy hollandi attasé biblia-magyarázatához, akkor ugy éreztem, ott a lényegre kapom és a hollandi szekta tagjává akartam lenni. Ujabb megkereszteltésemre elutaztam Hollandiába. Majd Zürichbe utaztam, az egyetem bölcsészeti fakultására iratkoztam és az szerencsém volt, hogy diákéveimet a legszellemebb, legértékesebb kultúrájú emberek között tölthettem el.

Legjobb barátom lett dr. Paul Rée, az ismert német filozófus és pszichológus,

akiről említettem az imént, hogy Nietzsche egyik legbensőbb barátja volt és aki egy időben a legnagyobb hatást gyakorolta Nietzsche-re. Amikor a „Menschliches Allzumenschliches“ című kötet megjelent, Nietzsche Récnek köszönte meg saját könyvét. Rée a tulajdonos és bizonyára tipikusan orosz fantasztikumot akarta háttérbe szorítani gondolatvilágomban, a tisztá észt, a logikát nevelte bennem. Az ő hatása alatt elidegenedtem a fantasztikus, talaj nélküli iránytól és éppen ezért,

amikor megismerkedtem Nietzschrével: tőle is idegenkednem kellett.

Mert Nietzsche, a már benne szunnyadó elmé-
baj hatása alatt, mindinkább fantasztikus

Átmeneti kabát és burberry raglán Készen kapható
Elegáns férfiruhát mérték után készítik
WIDDER férfiszabó, IV., Városház-utca 20. Telefon: 95-79

Szemüveg - CHMURA
ujdonságok, IV., Ferenciek-tere 2, V., Fűrdő-u. 7

szférákba tört, hiába beszéltem és vitalkoztam vele egész napokon át, hónapokon keresztül.

— Nietzsche a nézeteltérések dacára nagyon kedvelhette az ön társaságát — vetem közbe —, hiszen megírta, hogy *soha nő olyan ösztönző, megtermékenyítő hatással nem volt munkájára, mint éppen ön, a*

„meine liebe Lou“, ahogy önt leveleiben nevezte.

És megírta, hogy sohasem találkozott hasonló okos nővel.

— Csak annyit tudok — mondja szerényen Lou asszony —, hogy valóban kedvelhette a velem töltött órákat, mert az alatt a háromnegyed év alatt, ameddig barátságunk eltarthatott, nagyon sokat volt velem, velem járt-kelt, Paul Rée poroszországi birtokára is együtt utaztunk. Ott, például,

hárman együtt megírtunk egy könyvet, amely mindhármunk kézírásával, valamelyik főkönyben hever.

— És ön nem adta ki ezt az érdekes könyvet? — kérdezem.

— Nem — mondja szinte elesodálkozva Lou asszony, akitől misem áll távolabb, mint az üzleti szellem. — Minek? Das war ja eine Spielerei unter uns... Ein Andenken für uns... És hármunk közül most már csak én élek. Né-hány évvel azután, miután én férjhez mentem, Paul Rée lezuhant az Engadin-hegységben, azon a turistauton, amelyen minden évben együtt jártunk... De még nem tartunk ott, 1888 végén

Paul Rée ugy látta, hogy Nietzsche szerelmes belem és megtöltötte Nietzschré, hogy velem továbbra foglalkozzék.

Tudtomon kívül heves jelenetek törtek ki kettőjük között és kettejük tízeves barátsága, sajnós, azaz végződött, hogy

Rée párbajra hívta ki Nietzscht.

Ez a reucontre, hál' Istennek, nem jött létre, de én attól a naptól kezdve minden érintkezést beszünttettem Nietzschré.

— Sajnálta ön, hogy Rée beavatkozott az ön Nietzschevel kötött barátságába?

— Nem, nem sajnáltam. Rének ugyan nem volt joga, hogy elutasítsa Nietzscht, mert ő se vőlegényem, se szerelmem nem volt, csak szellemi barátság volt köztünk, hosszú esztendőknél át. De Nietzsche számára én amúgyse tudtam volna az lenni, akit ő keresett. Ezt tisztán éreztem. Kedves, gyöngéd, nőiesen simuló, halkszavú lénye volt. Tulérsény ember, aki a legkisebb zavaró körülménytől nagyon szenvedett... Ezek a tulajdonságai, természetesen, nem voltak számomra antipatikusak, de,

ami elválasztott tőle, az a lejtő volt,

a fantasztikumnak és nagyzási mániának az a veszedelmes lejtője, amely egyenesen az örüllésbe vezetett és amelytől én, a racionális ember, talán ösztönserűen megijedtem.

— Megírta ön már Nietzschevel való barátsága személyes történetét? És ha nem írta meg, meg fogja írni? — kérdezem.

Lou Andreas-Salomé tisztán, egyszerűen, az orosz idealizmus utánozhatatlan hangsúlyával mondja:

— Nem, soha. En nem tartom komoly dolgnak, hogy a piac számára írjon az ember. Az ember ír, amikor pénzt akar keresni. Ezért az igazi dolgokról hallgasson.

Es reménné tágranyilt kék szemével...

Dénes Zsófia

Spira és Beregi
Budapest Debrecen
Kossuth Lajos-u. 15 Ferenc József-ut 45

Őszi ujdonságaink
Londonból és Párisból megérkeztek

*
Szenzációs nyakkendőujdonságunk reklámárban 90.000 K

Kalsinka Kornél
Utóda
gyermekruha - különlegességek üzlete
Budapest IV., Párisi-utca 1, Váci-utca sarok

Szülők figyelmébe!

Matróz leányruhák plissé aljjal	495	ezertől
Matróz leány- és fiukabátok	340	ezertől
Iskolaöltönyök, végig bélelt sportfaçon	320	ezertől
Angol boy télikabát ...	580	ezertől

Intézeti fölszerelések,
leányok és fiuk részére
versenyen kívüli áron

HIREK

A Fészek

— Irtá Szép Ernő —

Ha bemegyek a Fészekbe, színházba megyek. Egy Rózsahegyit, egy Hegedűt, egy Somlyót, egy Csorost kapok a négy sarokban. Elvezem a hangjokat, amért igazság szerint külön kéne befestetni. A Fészek urak mindig teli vannak jóféle históriákkal meg humorral, mint a füge maggal, mint az őszibarack lével. És még sok kedves színésem van a Fészekben, akit nagy guszthus hallgatni, ha mesél vagy tréfálkozik.

Ha bemegyek a Fészekbe, egy gazdag és regényes tárlaton találok magam. A piktör urak eleven személyekben akkorát gyönyörködöm, mintha megannyi híres portrét gusztládnék. Itt van né Fényes urak mindig teljes nagyságban, a hűséges Pólya remekelte tán, híven a megszólalásig. És milyen öröm, hogy megszólal! Mindenki leteszi az újságát a Szinyevásztal körzetében. Itt van Iványi-Grünwald Béla nemes arcképe Csók Pista bocsitól, és Csók István mesteri feje, gondolom Márk Louistól. A Rippl-Rónai művészfeje, magától Ripptől, tükörről. Tessék, ez a ritka bronzos, Falus ur, Kisfaludy-Stróbl Zsiga barátunktól, Donatello-tisztelet hatalma alatt mintázva. Ami különben még egy Kisfaludy-Stróblnak se lehet szegény. Róna Józsefet, a szobrászt, maga az 'Alkotó Michelangelo véste.

Ha bemegyek a Fészekbe, koncertpalotába léptem. Olyan zongoraművész játszik az emeleten, en petit comitét, vacsora után, akiért a Zeneakadémiára meg a Vigadóba szoktunk nyargalni.

Ha nem kaptam jegyet, amikor egy Salpajin, amikor egy Pablo Casals, amikor egy Battistini szerepel Pesten, csak be kell öltöznöm azon a héten a csütörtöki Fészek-estére: ott dalol vagy ott cellőzik a művészek dobogóján, előtte a legszebb asszonyok arrangement-ja a világraszóló pesti kertből. Ott föld utazó madarainak olyan vonzó fészke nincsen, mint ez a Fészek.

Néha Londont szíppanthatók itt, amikor angol előkelőségeket fogadnak a szalonban. Micsoda este meg amerikai hírességeket és jelentőségeket örmének örülhet az ember, ha a rongyos kődosznak széjjajogatót kis magyar világban ilyen varázsos tanyá melegségben, fényében látja sütkérezni a tengerentúli vádlidegent. Mindig azt érzem, ha kimegyek Amerikába, kapok ezért valami gyöngédséget odát.

Abban a halk, rejtek velencei udvarban az összeszűfolt pesti házak közt, a Fészek udvarában egyetlenegy előfa szolgál. Azért az őrszemes zöld főt hűjjük azt az udvart a Fészek kertjének. És egyik ág hajlik a Benzurista festők asztala fölé, a másik ág a Szinyevista détachment fölé ereszkedik. Azután egy ága van, aki odapártol a „keddiék“ uri asztala felé, van ága, aki a szerzői gyűlékezettől okkupált sarok felé vigyáz. És olyan ága nyúlik annak a fának, aki a színesi fejösszedugásra adja az áldását, evvel szemben, evvel az ággal szemben meg egy lomb abba a sarokba orientálódik, ahol az igazgató urak szoltak konspirálni. És minden ünneptelen színes felé, aki ott magában a gond szerepét tanulja, meg minden fiatal festő felé, aki előtt sötétbe szaladnak a holnap színei, van annak a derék fának egy gyengéd lombintése, egy igazságtaló zöld levele, aki a cipője elé ereszkedik.

És ott sétál egy ur a kertben, egy művész, egy ember. Tolnay Akos, a piktör. A Fészek vépe nagyon tudja, hogy azt a harmóniát, azt azt ország és idők csudáját, azt a kellemet, szellemet, ami a bohémek elegáns klubjában olyan jól esik, ő parfümizotta a levegőbe. Kevesebbet pingál, hogy mások többet pingálhassanak és többet dolgozik, hogy a művészeknek jobb pihenésük essék. A szavát annyira hallod, mint csak a fa susogását: a tapintatnak, a barátságának, a szeretetnek a művészetét halkán kell üzni. Ugy szoktam ez után a

nagy, hosszú, szelíd levante után nézni, ugy szoktam sejtteni, hogy Tolnay Akos ur valami rokona ennek az egyetlen kertbeli fának.

— A meteorológiai intézet vasárnapi jelentése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: „Egyelőre nagyon meleg és száraz idő, később növekvő felhőzettel és zivatarral.“

— Tíz millióba kerül a lilafüredi nagyszálló. Miskolcra jelentik: A lilafüredi hatalmas fűrészálló építésére 10 millióforintos költséggel versenytárgyat írtak ki. A fűrész felállításán kívül az építkezés nagymértékben fog segíteni a miskolci és borsodmegyei munkanélküliségen.

— Friedrich István még két-három hétig marad orvosi kezelés alatt. Friedrich István állapotában egyelőre kórházi gyógykezelés után vasárnap már látható javulás állt be. Vasárnap délután Friedrich már kisértél a Sváb-hegyre s csak az esti órákban tért vissza a Vöröskereszt Egylet Erzsébet-kórházába. Friedrich loányának, Friedrich Gúttának kijelentése szerint a vízminiszterelnöknek tizenkétszázötven dörghurutos asztmáját akarják ezuttal kikézelni. Borsos László dr., aki helyettese Friedrich kezelőorvosának, Hohenburger Emil dr. főorvosnak, közölte velünk, hogy a beteg rendkívül mackos asztmában szenved, de előreláthatóan két-három hét múlva már gyógyult állapotban hagyhatja el a kórházat.

— Schurf osztrák kereskedelmi miniszter nem fogadta el a francia becsületrendet. Bécsből jelenté A Roppel indította: A francia kormány dr. Schurf kereskedelmi minisztert Ausztriának a párisi kereskedelmi kiállításon való részvételéért a francia becsületrend tiszti keresztjével szándékozott kiutálni. Schurf miniszter a logudvariasab formában elhárította magától a magas kitüntetést azzal, hogy mint a nagyméretű párt tagja, politikai okokból nem fogadhatja el.

— A csepeli sztrájkban vasárnap is sikertelen maradt a békeltető tárgyalás. Több mint egy hét óta tart Csepelen a Weiss Manfréd-telep zománccédménygyárában a munkások sztrájkja, amely bérdifferentenciák miatt tört ki. Vasárnap újabb tárgyalásra jöttek össze a gyárvezetőség kiküldöttjei és a munkások bizalmiférfiai, azonban ez a békeltető kísérlet is eredménytelen maradt. A zománccédmény sztrájkoló munkásokhoz az égetőmunkások is csatlakoztak, úgy, hogy most már több mint négy-száz a sztrájkoló csepeli munkások száma.

— Rubinek kormánypartí képviselő tíz nap óta betegnek fekszik a kórházban. Rubinek István kormánypartí képviselőnek tíz nappal ezelőtt veszedelmes infektóziát támadt a jobblábán, amely annyira elmergesedett, hogy ma már előreláthatóan műtét beavatkozásra lesz szükség. Orvosa azonban bizik benne, hogy négy-öt nap múlva már talpraállhat.

— Letartóztattak egy jogszigorlót, aki milliót prémekelt csalt ki a szüestől. Pálfi Elek Váci-utcai szüestemester néhány nappal ezelőtt följelentette Menyhárdt Pál állítólagos jogszigorlót, mert tőle különféle ürügyek alatt értékes prémekelt csalt ki bizományi családra. A följelentés szerint Menyhárdt Pál megjelent a szüestemester iktében és ajánlatot tett, hogy összeköttetési révén jó áron tudna szüestemestert eladni. Pálfi Elek több millió korona értékű prémekelt adott át a fiatalembernek, aki azután többet nem jelentkezett. Vasárnap délután Pálfi a Rákóczi-uton fölismerete Menyhárdtot és rendőrnök szót, aki a csalót előállította a főkaptányságra. Menyhárdt beismerete, hogy a bizományba kapott prémekelt eladta és a kapott pénzt saját céljaira fordította. Letartóztatták.

— Villamoselgázolás kirándulás közben. A 81-os villamost vasárnap este zsfalásig megtöltötték a Zugligetből jövő kirándulók. A Fogaskerekű megállónál újabb tömegek rohantak meg a villamost és közben az induló kecsi lépcsőjáról Farga Mária 57 éves mosónő leest. A szerencsétlen nő találatát teljesen levágta a villamoskocsi kereke. A mentők halvos állapotban a közeli Új Szent János-kórházba szállították.

— Holttest a Dunában. Vasárnap Tököl határában egy férfi holttestét vetette ki a Duna. A halott ruhája zsebében iratokat találtak, amelyek Keller József fogtechnikus nevére szólnak. Az iratok szerint Keller Pest-erzsebten, a Jókai-utca 22. számú házában lakott. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Urinónél visszataszító a szőrös hónalj és lábszár. Jóízlésű nő ez ellen Yessin-Crémek használ. A Yes találmánya.

— Hogy állunk azzal a modern nővel? (Levél a szerkesztőhöz.) Rövid idő alatt három típusát prezentálták a színpadon. A hölgyek nevei a következők: „Dr. Szabó Juci“, „Seibold“ és legújabbban „Bubi“. A háromféle nő típus szerzője — különös! — ugyanarra a végeredményre jut: arra, hogy hiába bufizirura vagy éton, szmoking vagy monokli, orvosi lépény vagy alomlóceruza a fil mellett, a modern nő is alapjában véve gyöngye, szerelmes nő, aki az első hozzávaló férfi láttára ugy eserbenhagyja a modern férfias allérjeit, mint Csokonai csapatpapot. De hát, bocsánatot kérek, ez volna a probléma, a modern nő problémája? Hiszen jóval esti fél nyole előtt, amikor a színházba beülünk, jól tudjuk, hogy a modern nő nem szenvedett oly lényeges fiziológiai változást, amely számára teljesen nélkülözhetővé tenné a férfit. A szerzők tehát olyasmire felelnek, amit nem kérdeztünk tőlük, mert hiszen az nem is probléma, amire felelnek, hanem, yalljuk be szépen, a probléma megkerülése, még pedig valószínűleg a kellemes vigjátéki megoldás lehetőségére kedveért. Tanulság: aki a modern nő problémájára kíváncsi, ne menjen kérdéseivel a színházba, még ha három oly kiváló szerző is nyul a témához, mint a föntemlített darabok írói. De legalább az egyikben lett volna meg a merészség, hogy ne adta volna férjhez a modern flus nőt! Ez már reszkirt dolog lett volna és a színházban csak a kucseber reszkíroz.

— Házasság. Hoffmann Hugó, az Intercontinentale Rt. elnöke, eljegyezte Mádi Mariát.

— Harrer Ferenc volt alpölgármester akarja feljölni a balpárt a pillisvörösvári kerületben. Pillisvörösváron szeptember 29-én lesz a választás és a rendelkezésre álló idő rövidségére való tekintettel, az egyesült balpárt vezetősége már vasárnap délelőtt foglalkozott a pillisvörösvári jelölés kérdésével. Elhatározták, hogy a kerületben megnyilvánuló közhangulat hatása alatt Pillisvörösváron annál is inkább állni jöszölet az egyesült balpárt, mivel a megboldogott Baross János mandátumát a balpárt bírtokállományához tartozónak tekintik. A demokratikus ellenzék erőteljes és egységes fellépésének biztosítása érdekében az egyesült balpárt vezetősége még ma délelőtt fölszöli a tárgyalásokat a szociáldemokrata párttal. Horváth IV. Károly törvényhatósági bizottsági tag, a községi politika népszerui alakja és Póka-Pivny Béla, akiknek gyökerei vannak a kerületben, már vasárnap délelőtt elutaztak a pillisvörösvári választókerületbe, amelynek hangulata annyira ellenzék, hogy demokratikus ellenzék politikai megválasztása bizonyossá vehető. Végleges döntés az egyesült balpárt felöltésének személyében még nem történt, rendkívüli momentumok szólnak azonban Harrer Ferenc volt budapesti alpölgármester jelöltsége mellett. Ha ugyanis ő elvállalja a jelöltséget, akkor minden remény megvan arra, hogy a mai tendenciákon sikerüljön fog biztosítani a szociáldemokrata támogatását is, ami a demokratikus ellenzék javára végleg eldöntené a mandátum sorsát.

— Oroz és amerikai prémú Deák és Horváth udvari szüesteknél, Váci-utca 13.

CSÜTÖRTÖKI

OMNIA * PALACE * ORION

A leghíresebb amerikai

FARKASKUTYA

izgalmas harca a

SASKESELYÜVEL

egy kisgyermek életéért

**„Az éjfél
látogató“**

című Warner Brothers-attrakcióban

Főszereplő:

RIN-TIN-TIN

VESZÜNK és esküly **ELADUNK** haszonnal

regiségeket, antikbutort, kelletti és egyedi **szőnyegeket**

TELEFON József 103-68

TELEFON József 103-68

ANTIKART RT (Igazgató: STERNBERG) Dob-u. 31, Kazinczy-u. saroküzet

Vannay László a Valéria-kávéházban megtámadta a hetvenéves telefonkezelőt és a kávéház egyik törzsvendégét

(A Reggel tudósítójától.) Kinos affér játszódott le az Üllői-ut és József-körút sarkán levő Valéria-kávéházban, ahol vitéz Vannay László hangos botránnyal rendezett, előbb a kávéház egyik alkalmazottjával, majd Egerváry Árpád butorkereskedővel, aki törzsvendége a Valéria-kávéházban. Vannay Valéria-kávéházbeli újabb szereplésének részletei a következők:

Vannay László hetenként kétszer-háromszor jelenik meg ebben a kávéházban, ahová köztudomás szerint valamikor az Ébredő Magyarok Egyesülete IX. kerületi főiskolának vezetői jártak, illetve itt tartották főhadiszállásukat. Néhány fiatalember még mindig bejár a Valéria-kávéházba és, úgy látszik, Vannay is itt szokta meglátogatni barátait. Egy ízben

Vannay László egy esköbepnyt hagyott a kávéházban

és miután két-három napig senki sem jelentkezett a kabátért, az egyik főpincér a kabátot az alkalmazottak szekrényébe zárta. Mintegy tíz nappal ezelőtt azután a gödöllői levelet-felügyelő megjelent a kávéházban és Goldschmied Jenő kávéházi alkalmazottal, aki egyébként a telefonkezelő, közelebbi kezdte a kabátját. A telefonkezelő, aki hetvenéves öreg ember, kijelentette, hogy az esköbepnyről nem tud semmit, de valószínű, hogy ha Vannay a kávéházban hagyta, akkor valamelyik fő-

pincér elzárta és egész biztos, hogy a kabát nem veszhetett el. Vannay László azonban nem elégedett meg ezzel a válasszal, hanem

az öreg, hetvenéves telefonkezelőt reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette,

szídni kezdte, úgy, hogy a kávéház többi vendége is figyelmesen lettek a szöveglátra. A telefonfülké közelében állt Egerváry Árpád butorkereskedő, akinek az Üllői-ut és Hunyadi-utca sarkán van üzlete. Egerváry beleszólt a telefonkezelő és Vannay szöveglátrába és azt mondotta az izgatott fiatalembernek, hogy mégsem illik egy ilyen életszokor embert minden különösebb ok nélkül emyire leszádni. Vannay László ezután Egerváry Árpád ellen fordult és először egész egyszerűen leszádta, majd azután, amikor Egerváry tiltakozott ez ellen a durva hang ellen,

rárohanat Egerváryra és meg akarta verni.

Természetesen a botránynak nagyszámu nézőközönsége támadt és már-már tettelegességre került a sor, amikor a kávéház pincérei közbeleptek és a verekedő feleket szétválasztották. Az ügynek különösebb folytatása nem lett, mert a gödöllői leveletfelügyelő, miután látta, hogy a kávéház közönsége Egerváry pártján van, eltávozott a Valéria-kávéházból.

— A svájci szociáldemokraták csatlakoztak a II. Internacionáléhoz. Bernből táviratoztak: A svájci szociáldemokrata párt vezetősége több órán át folytatott tanácskozás után elvbene, 35 szavazattal 10 ellenében kimondta, hogy csatlakozik a II. Internacionáléhoz.

— Meszlényi Adriennek — Szemere Miklós. Csütörtökön emették el Meszlényi Adriennet, a Nemzeti Színház egykori művésznőjét. A temetésen kevesen voltak. A régiék közül alig valaki. A koszorúk szalagján ismeretlen nevek. Egy nemzetiszínű szalagos koszorú: a Nemzeti Színház koszorúja. A sírnál csak családtagok és néhány bámsz kíváncsi. A koszorúkat rárakják a friss sírhantra. A hant közepére egy hatalmas, fehér rózsákkal szegélyezett babérszuszorút tesznek. Két ember bírközik vele, amíg a kétméteres koszorút elhelyezi. A fehér szalagon egyszerű fölírás: Meszlényi Adriennek — Szemere Miklós. A másfélóról küldte? Nem. De amilyen gondos szeretettel kísérte minden mozdulát, szemének minden rebbenését, volt gondja arra is, hogy még életben rátesztálja nagy szeretettel valakire, aki halála után elviszi a sírhoz utolsó üdvözlését...

— Selyemlopás közben elfogtak egy tolvajnót. Frank Jenő Kertész-utcai selyemkereskedő üzletébe szombatn délután beállított egy 30 év körüli asszony és különféle apróságokat vásárolt. Amikor a nő távozott, a kereskedő észrevette, hogy a vevő kabátja alatt valamit rejtget. Erre nem engedte, hogy eltávozzék az üzletből, hanem rendőrt hívatott, aki a gyanus nőt megmozgatta. A kabát alatt egy vég szelvet találtak eldugva. A tolvajt előállították a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Kulilla Annának hívják, régi tolvajnó, akit hosszabb idő óta keres a rendőrség. Lakásán házkutatást tartottak és rengeteg lopott holmit találtak. A veszedelmes tolvajnót a főkapitányságon letartóztatták.

— A franciák a rajnai hadgyakorlaton letartóztattak egy kémgyanus német tisztet. Párisból táviratoztak: Mainzban letartóztattak egy állítólagos német ezredet, aki engedély nélkül végignézte a rajnai francia csapatok hadgyakorlatát. Az ezredet kémkedéssel vádolják.

Hozott anyagból is készít fehérmeműt

Radó, Rökk Szilárd-utca 19, II. em. 18

— Hiszen mi is csak azt mondjuk... Ne hangozzék el olyan szó és különösen ne a templomokban, amely ellenségesen szembeállítja a magyart a magyarral. Ezt mondta Vass miniszter az újpesti katolikus gyűlésen. Ugyancsak mondjuk mi, amióta kitört a kurzus Magyarországon. Aztán ugyanott, az újpesti katolikus gyűlésen fölszólat Semsey Aladár polgármester, mondván, hogy amelyek politikai párt a magyar haza polgárait származásuk szerint megkülönbözteti, az a párt cleve megírta tulajdon gyászjelentését. Azt is mondott mindig és különösen akkor, amidőn a hazai sváb intelligencia Cusa professzort állította a magyarság elé ideálként és vele akarta legyőzni a zsidóvallásu magyar hazafiakat. Egyre több szinaranygázsang hangzik mostanában, olyan, amit mi már mintegy nyolc éve hangzoltunk és amidőn bejelentjük helyeslőnként a jobb belátás diadala fölött, megállapítani kívánjuk, hogy mi azokat az aranygázsangokat nem közelvellen a választások előtti vettük észre, amikor tudvalevőleg a zsidó és a liberális megszűnik destruktív és rothadt keresztény lenni és egyenértékű szavazattá magasztosodik.

— A Bécs—Semmering-i vasárnapi autóverseny eredményei. Bécsből táviratoztak: A Bécs és Semmering közti 10 kilométeres verseny pályán lefolyt autóversenyben a versenykocsik csoportjában Caracciola győzött Mercedes-kocsin 6 perc 40,9 mp. alatt. Második lett gróf Kinsky (Steyer) 6 p. 53,6 mp. Harmadik Zsolnay (Graef-Stift) 7 p. 47,5 mp. idővel. A turautók csoportjában Caracciola győzött Mercedes-kocsin 8 p. 2,06 mp. idővel. A sportkocsik csoportjában első lett Haiden (Austro-Daimler) 7 p. 12,9 mp. alatt. A motorkerékpárversenyben meglepetést keltett Franconi versége. Győztes lett Gál (News-Imperial) 7 p. 22,7 mp.-es rekordidővel.

— Öngyilkos, aki a vízből segítségért kiált. Vasárnap este 11 órakor a Ferenc József-hídról a Dunába vetette magát egy férfi. Az örszemes rendőr észrevette az öngyilkosságot és azonnal értesítette a hid budai oldalán veszteglő „Rakovszky Iván” motoros mentőcsónak parancsnokát. A hullámok azonban gyorsan elragadták a szerencsétlen öngyilkost, akinek borzalmas segélykiáltásaira a partokon járókelő közönség is figyelmes lett. A mentőcsónak már nem tudta kimenteni a szerencsétlen életunt és csak a hidon hátrahagyott kabátjának zsebében talált iratokból állapították meg, hogy az öngyilkost Soós Istvánnak hívják, 29 éves kisvársányi születésű szövőmester. Bücsulevelet nem hagyott hátra; öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Vass József miniszter ma Veszprémben az új főispán beiktatásán nagy politikai beszédet mond. Vass József helyettes miniszterelnök ma reggel 8 órakor Veszprémbe utazik, ahol ünnepélyes keretek között Körmendy-Ekes Lajos, Veszprém megye új főispánját fogják beiktatni. A beiktatást követő banketten Vass József helyettes miniszterelnök nagyobb politikai beszédet mond és hír szerint nyilatkozik az összes aktuális kérdésekről. A főispáni beiktató-ünnepség után Veszprém városa díszközgyűlést tart és ezen Veszprém díszpolgárává választják Vass József minisztert. A díszközgyűlés után mondreputáció jelenik meg Vass Józsefnek, ányujtják a díszpolgári oklevelet, majd pedig följajánlják Vass Józsefnek a veszprémi kerület mandátumát. Vass miniszter a mandátumra vonatkozó ajánlatot el fogja hátrítani magától, amennyiben a legközelebbi választáson Szombathelyen fog fölépni, Cziráky József gróf mostani kerületében.

Francia parfümök
Legelősebb árák

Parfumerie **Kosztelitz**
V. Dorottya-u. 12. Tel. L. 988-89

AZ OROSZLANIZELŐDŐ
A TERÉZ-KÖRÜTI SZIMPADON SALAMON BÉLÁVAL

Értesítés!

BEREGI J. JENŐ
férfi- és fiuruhaáruháza
Budapest, V, Vilmos császár-ut 50. sz.

értesíti az igen tisztelt közönséget, hogy fióküzletét
VIII, Rákóczi-ut 67.

szám alatt megnyitotta, ahol szintén a felle meg szokott előrendő kivételben és olcsó, szolid árák mellett árusítja a legdivatosabb szabású és finom gyapjuszövetekből készült férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltőket, áruemeleti és télikabátokat. Orsági vásárték borkabátokban és szőrmebundákban. Mielőtt vásárlást eszközölné, győződjön meg olcsó áráimról!

BEREGI J. JENŐ
férfi- és fiuruhaáruháza, V, Vilmos császár-ut 50 és VIII, Rákóczi-ut 67

GOODRICH PNEU
AZ UTAK KIFÁLYA

SZILÁRD BÉLA
VI, Lázár-utca 14.
(az Opera mögött)
Telefon: T. 131-28

Vasárnapra megjelent Szász Zoltán könyve a magyarságról és zsidóságról

(A Reggel munkatársától.) A magyar igazságkeresők kисти szektájában két évtized óta a fanatikus harcosok élén áll Szász Zoltán. Nem professzionista politikus és keresi az igazságot a politikában. Nem fémjelzett szociológus és keresi az igazságot a társadalmi élet minden mozzanatában. Nem hivatásos természettudós és lebirhatatlan szívvissággal hámozza ki a faji elméletekből azokat a megállapításokat, amelyek inkább lerombolják, semmint fölépítik a faji elméletnek egyre szélesedő és magasbodó bábéli tornyát. Fölötte áll minden pártnak és tudományos társaságnak, tehát az igazság fölismerésében nem befolyásolják szabályok, törvények és hagyományok.

Nem kér és nem vár senkitől semmit és egyetlen jutalmát az igazság fölismerésében látja.

Az igazság kereséséből született meg legújabb könyve is, amelynek ezt a címet adta: „Magyarság és zsidóság.”

A háborút és az összeomlást követő erőszakos fölfordulások a gondolatok világában is fölbontották a rendet. A jó és a rossz határait elmosdították és a gonoszság egy kis határsértéssel betört a jó dominiumába, magára öltötte annak fehér palástját és a gonoszság ígét átfényjelezte a jószág értékeit. Ezeket az elmosódott határvonalakat igazítja ki és állítja helyre Szász Zoltán:

A rosszat, együgyűt, ostobát, szándékosan gonoszant visszavzeti a maga területére.

Letépi róla az igazság álarcait és elzavarja arról a piederstárlól, amelyre fölerőszakolta magát, hogy ott lelkelten önzésének, szivtelen elfogultságának tudományos alapot kerítsen. Teszi ezt nem a zurnaliszta fölületességével, nem a politikus szenvedélyességével és nem a par excellence tudósok unalmasságával. A szenvedélyt fegyelmezi benne a tárgy komolysága, a zurnalisztát és tudóst pedig csevegésszerű könnyedségre kötelezi az a tudat, hogy nemcsak a felső tízezrek, hanem az alsóbb néprétegek fölvilágosítására és meghódítására írja könyvét. Mert az antiszemitizmus csaknem általános betegségé lett az országban és Szász Zoltán könyvének gerincét voltaképpen ez a probléma alkotja. A könyv írja maga sem bízik benne, hogy a probléma megoldásával elcsitítja azt a harcot, amely e kérdés körül kialakult. Ez a bizalmatlanság a közszellemmel szemben, még a legkomolyabb buvárokban is lelohasztaná a kutatás kedvét. — Szász Zoltánban mintha megacélozná az energiákat és lángrolbontaná a kedvet, hogy szembeszálljon a lehetetlennel. Ugy érezzük könyvében,

mintha az igazságot az igazságért keresné, mert sokszor úgy látjuk, hogy az igazság kedvéért kiméltelen és könyörtelen tud lenni még azokkal szemben is, akiket meg akar védel-

mezni. És talán éppen azért, mert nem akar mást, mint az igazságot, gyönyörűsége telhetik abban a sikerben, hogy eljutott egy olyan célhoz, amelyet nem is keresett: ellenfelének elismeréséhez.

Talán... Ezt külön is hangsúlyoznunk kell, mert Szász Zoltán szembehelyezkedése a hagyományos elméletekkel, fölfogásokkal és a könnyelműen odavetett megállapításokkal oly éles, merev és kemény, hogy a megtamadott elméletek hirdetői még akkor is hangosan fölhördülnek, ha az igazság erejétől megpuhulnak és titokban igazat adnak a könyv írójának. Hogyan is tűrhették szótlannul az anti-szemitizmus katonái Szász Zoltánnak a zsidó racéről szóló elméletét? Mivé fokozódik bizonyos körök haragos föllobbanása, ha elolvassák a „Zsidóság és magyarság” című fejezetnek bevezető sorait? Bárhol kezdjük olvasni Szász Zoltán könyvét, mindenütt a tudományos kutatások eredményeivel találkozunk, Szász Zoltán ezeket az eredményeket egységesítetté és csoportosítottá hatalmas gondolkodó erejével egyetlen korszerű elméleté, amelyben a gondolatok összekötő láncaként fölismerjük a történelmi materializmus föl-fölesillanó ígét. Bizonyára kiengesztelő hatással lesz a fölkeresélt kedélyekre, amikor az író azt mondja, hogy a mai zsidóknak nyilvánvalóvá kell tenniük, hogy ők

mint emberek fejlettebbek és haladottabbak, mint vallásuk elmult századoktól tüköző rituáléja és szertartási rendszere.

amit azzal érhetnek el, ha emancipálják magukat vallásuk tulajdonos gyámködő parancsai alól. A zsidókérdés megoldásáról elmélkeve, azt mondja, hogy nemcsak olyan jogegyenlőségre van szükség, amely a zsidókat, mint egyéneket az ő egyéni földogulásuk szempontjából a más felekezeti polgárokkal egyenlő föltételek közé helyezi, ami megadja nekik a teljes tanulási, gazdasági és szellemi szabadságot, hanem amely az állam egész intézményrendszerének és szellemének cíveszi felekezeti színezetét is.

Szász Zoltán a könyv bevezető részében nyomatékosan

védekezik a floszemitaság vádjá ellen.

Az ilyen vád erőteljesen az igazságot, mert azt a fölvetést involválja, hogy az igazság buvárra előre kitérített céllal indult el útjára és csak azt akarja meglátni, amivel a maga vélt igazát alátámasztja, de behunyja szemét minden olyan mozzanattal előtt, amely véleményében megingathatná őt. Nem, Szász Zoltán nem floszemitá, ő ennél jóval több: emberbarát, aki mindig ott áll az üldözöttek mellett és mindig a megbántott igazság, a megbesztett emberiség mellett harcol. Könyve egy tiszta lélek fölajdulásának szuggesztív erejű hangja. Ez a lélek maga is sokat szenvedett már az igazságért, de hiszki, hogy a siker, amelyhez könyve jutattja, megbékélteti önmagával és a társadalommal, amelyért annyit harcolt és annyit szenvedett.

Wallasz Jenő

— Pénzt hamisított egy kokaincsempész társaság. Zagrábból táviratozzák: A zagrábi rendőrségnek tudomására jutott, hogy csempészekből álló társaság kokaint szállít Franciaországba. A társaság több tagját, köztük egy rendőrfőügyelőt és egy orvost, csakugyan sikerült letartóztatni. A nyomozás arra a meglepő eredményre vezetett, hogy a társaság bankjegy- és pénzhamisítással is foglalkozott és osztályk schillingeket is hamisított.

— Gyászünnepelely dr. Kiss Ferenc emlékére. Dr. Kiss Ferenc nyugalmazott előláró, fővárosi bizottsági tag halála alkalmából a XV. kerületi Erzsébetvárosi Nemzeti Demokrata Polgárok Pártja a VII. kerületi Polgári Köszönőnyel agrált szombaton este a gyászünnepelet tartott. Dr. Long Lajos bizottsági tag, a párt ügyvezető elnöke nyitotta meg a gyászünnepelet, majd Fértes Odón és Csörgő Hugó méltatták az elhunyt érdemeit. A gyászültést dr. Soltész Adolf, a kaszinó tiszelnöke zárta be. A Központi Demokrataokr képviselőtében dr. Brody Ernő elnök volt jelen.

— Nagyatádi Szabó István areképét vasárnap leplezték le a békéscsabai kisgazdaegyületben. Békéscsabáról táviratozzák: Vasárnap délelőtt leplezték le a békéscsabai kisgazdakörben nagyatádi Szabó István areképét. Az emlékbeszédet Mayer János földművelésügyi miniszter mondotta. Visszaemlékezett az első kisgazdaadminiszter 1910-ben mondott beszédére, amelyben szembeszállt azzal a fölfogással, mintha a kisgazdák osztályuralomra törekednének. A miniszter így fejezte be beszédét:

— Nem háborúval, hanem gazdasági törekvésekkel akarjuk céljainkat megvalósítani. Az ország életképes és fölvirágzás következik be, ha önmegtartóztatással, szorgalmas munkával igyekszünk megalapozni a jövőt. A kisgazdapárt a többi társadalmi osztállyal karöltve akarja biztosítani mindenki számára a megélhetést és a boldogulást.

— Amerika közlekedést keres az orosz szovjethez. Párisból jelenti a Reggel tudóstója: Az amerikai Harrimann-konzern és a párisi orosz nagykövetés között hosszabb idő óta nagy fontosságú kereskedelmi tárgyalások folytak, amelyek vasárnap sikeresen végezték. A szovjet különböző értékes koncessziókat ad a Harrimann-konzernnek a Kaukázusban és Szibériában és egy nagy gazdasági expedíció rövidesen utnak indul Amerikából, hogy hozzáfogjon a koncessziók kiaknázásához. Ezzel kapcsolatban jól informált körökben azt hiszik, hogy ezután nem lesz akadály a hivatalos Amerika közlekedésének a szovjethez, aminek útját a Harrimann-konzern megnyitotta.

— A kecskeméti függetlenségiek a Kossuth-párt csatlakozását kívánják az egységes balpárthoz. Kecskemétről jelenti a Reggel tudóstója: Az egységes balpárt szombaton este Kecskeméten vasaora keretében megbeszélést tartott az ottani liberális párt vezetőivel. Létay Ernő kifejtette a balpárt programját, utalt a város multjára és arra, hogy minden társadalmi réteg együttesen küzdött Kossuth Lajos nagy eszményéért, amelyek a balpárt részére Program és Magyarország részére jövé. Ezután Kis Menyhért, Dénes István, Melha Armand beszéltek, aki kijelentette, hogy a Kossuth-párt csatlakozása az egységes balpárthoz, amellyel azonos céljai és eszményei vannak, csak rövid idő kérdése. Baltás Béla, a függetlenség párt helyi elnöke bejelentette, hogy a párt már a legközelebbi ülésén foglalkozni fog az egységesléssel és ecebből az országos pártvezetőséget is megkeresi.

— Poincaré megfenyegette a török kormányt. Párisból táviratozzák: Poincaré miniszterelnök a minisztertanácsal és a külügyminiszterrel egyetértésben megkerette a Dinarban nyaraló török nagykövetet, jöjjön Párisba és tárgyalja meg vele a Lothos-hajó ügyét. Poincaré vasárnap délután tanácskozott a török követtel, aki előtt hangsúlyozta annak szükségességét, hogy Desmons hadnagya azonnal beocsásák szabadon. Poincaré kijelentette még, hogy az ügy további halasztásába Franciaország nem egyezhet bele és kénytelen minden felelősséget a bekövetkező eseményekért a török kormányra hártani.

— Rozgonyinál 6 platinaszinü művészlap 10 pengő.

Füzetlet: VII, Klauzál-tér 9. szám **R** Füzetlet: VII, Klauzál-tér 9. szám **A**
 — A legmodernebb amerikai alkatrészek **D** Garantált, tartós akkumulátor(öltés) **I**
 — Készülékeket ha vidi j ellenében jótállással karbantartom **K**
 Szakszerű beható laboratóriumban **I** Kiegészítő lámpákat **V** veszünk!

DOMONKOS

ZÁLOGCÉDULÁKAT Kiváltók, Ekszereket, Brillánsokat bérli, néi drágábban veszi: **Székely Emil Király-51.** (Arvcs-templommal szemben.) Telefon

Elsőrendű! **Most szoczon előtt olcsó árak!** Megbízható!

PALUGYAI SZÜCS

Nagymező-u. 42. (Gr. Zichy Jenő-u. sarkán) **Füzetlet: Vilmos császárt-ut 5. sz.**

Itt női szörmebundák szörme gyermekkabátok készen és megrendelésre legolcsóbban beszerezhetőek

Kedvező fizetési feltételek. **Tel.: L. 999-57**

Ne felejtessen el

Rafael Oszkár és Tivadar vasizletében (Budapest V. Berliini-tér 4. sz.) vásárolni **varrógépeket és kerékpárokat részletfizetésre készpénzárban**

Világihű Atala- és Wittler-kerékpárok. — Opel, — Triumph. — Radió. és sporteszköz. — Kézenláb-ajánlat. — Telefon 131-25. — Az 1926. évi seniorjelöltséget a mi Atala-kerékpárunk nyerte meg. — 11 nap alatt két bajnoksg!

Tungsram-Western

háromesüves készülék, nagy szelektivitás, tiszta vételi

Tungsram-Western

hétesüves superheterodint készülék. Vétel keretontannávnál, nagy szelektivitás, kiváló hangerőség!

Lysiform

padló és bútorok fémösztására

Külön bányász-szövetséget alakítottak vasárnap a salgótarjáni bányászok, de tagjai maradnak a szociáldemokrata pártnak

Salgótarján, szeptember 12.

(A Reggel tudósítójától.) Salgótarjában, a Vigadó nagytermében vasárnap reggel 9 órától este 7 óráig tanácskoztak a salgótarjáni szénmedence bányamunkásai, akik már napokkal ezelőtt fölvetették azt a tervet, hogy önálló bányász-szövetséget alakítsanak. A vasárnap gyűlést hosszas tárgyalás előzte meg. A Magyarországi Bányamunkások Szövetsége ugyanis nemrégiben fölemelte a tagjárulékokot, hogy biztosíthassa a munkanélküliek növekvő segélyét, a salgótarjániak azonban nem voltak hajlandók elfogadni a tagjárulékok fölemelését. Miután az országos szövetség nem engedhetett álláspontjából,

vasárnap, az egész napon át tartó tanácskozás kimondották a külön salgótarjáni bányász-szövetség megalakítását, annak hangsúlyozásával, hogy azért a szociáldemokrata párttól nem szakadnak el.

A határozatot hosszas vita előzte meg, majd hosszasan tanácskoztak az új alapszabályok pontjai fölött is. Az alakuló gyűlés elhatározta azt is, hogy

az új bányász-szövetség kéri fölvetését a Szakszervezeti Tanácsba.

Értesülésünk szerint az új alakulásban, amelynek kizáróan csak gazdasági jelentősége van, mintegy 3600 bányász vesz részt. A gyűlés minden zavar és incidens nélkül folyt le.

Guzman – az örökös második – nyerte a Királyné-díjat

Esch nagy szerencsével győzött, Little pet utját elzárták, Uzsokot Gulyás ellovagolta

(A Reggel tudósítójától.) A turf öreg róki vasárnap délután, az első futam után gondosan végvizsgálták a nagytribün pályáit. Springer-Fould bárónt, a Királyné-díj főtulajdonosát, Guzmannak tulajdonosát kémelelték. Hiába! A bárónó nincs a tribünön, sőt nincs is Pesten, valahol a keleti tenger partján nyaral.

Rossz jel

— gondolják az argodalmaskodók —, ha Guzmann győzelmét igazán olyan biztos, Mrazik minden követ megomogtat, hogy áldozatkész owneret rávegye a budapesti kirándulásra. Fould bárónón kívül

sokan hiányoztak még a tribünökről,

sokan olyanok, akik különben a turf nagy eseményeinél rendszeresen szemtanúi szoktak lenni. Az udvari páholy üres, a mágnásvilág tagjai közül csak a törzslátogatók foglalják el megszokott helyeiket. A Hölgyek föltűnő kevesen! Az alkalmi vendégek közül most sem maradtak el a nagy klasszikus versenyek hűséges szemlői: Andrassy Géza és Hadik János gróf.

A második verseny után népvándorlás indul a jártató felé. Mindenki látni akarja a krekkeket. A kondíció-verseny pálmáját föltűnően Priel vitte volna el. Az osztrák Derby szerencsés hőse tip-top várta a startot. Uzsok sok autzejder-hajlamu hívet szerzett magának a körsetra alatt. A kis fekete kancsa kifosztalan exterrídjével nem vált szegényére az előkelő társaságnak. Little pet szemre még többet ígér, mint a Szent István-díj előtt. Hosszas betegkedésének már nyoma sincs. A nagy favorit,

Guzman, a topján már tullevő, kissé tul-trenirozott ló benyomását kelti.

Montalto nem a régi többé. Az osztrák mumust, a különben imponálóan szép Pázmán-esikót gyászos-hendikep-szeroplése után

senki sem veszi komolyan.

Kényes, Suba és Sachertorte néhány esodaváró figyelmét köti le.

A ringbe ezalatt megjönnek az elmaradhatat-

lan Hiób-hírek, a „Jegeslegutolsó”, de „föltűnően megbízható” információk, a „csalhatatlanul megbízható” információk. A nagy bizalom Guzmannel szemben valamit enged, már lehet 9 a 10-hez, sőt pari is kapni; komoly poének Little pet kurzusát már-már kettő alá szorítják; a meglepetések javíthatatlan üldözői kisebb összegekkel és helyfödözettel Xanthost, Kényest és Uzsokot támogatják, a többiekről nincs alkut.

Gyors iramban siet a társaság a startszalaghoz,

néhány sikertelen kísérlet után érvényes az indítás.

Kényes kivételével mindnyájan jól kerülnek el. Xanthos gondoskodik az erős iramból, amelynek azonban éppen ő az első áldozata. A fordulóban még semmi sem lehet tudni. Nyerhet alkarmelyik. Az egyesek elején a szerencsétlenül lovagolt Little petet reménytelenül bezárják,

Uzsok könnyen galoppozik az élen.

Mögötte Esch elkeveredetten pályáit a fáradtan galoppozó Guzmant, amely azonban már nem bír újatant.

A favorit szerencsésére Guiyás, Uzsok lovasa elbizakodottan ül a nyeregben, már nem is bízgatja könnyű nyeregnek vélt lovát, Esch villámgyorsan átlátja a helyzetet, kétségbeesett erőfeszítéssel beéri Uzsokot és a publikum tapsvihara közben félhosszal nyeri a Királyné-díjat!

A verseny után megkérdeztük Esch Győzöt, Guzman kitiűnő lovasát, aki ezeket mondotta: — Nagy szerencsével nyertem. A Szent István-díjban sokkal jobb Guzmanon ültem. A verseny lefutása közben az volt az érzésem, hogy

semmiképen sem nyerhetek.

Az egyesek elején a jól futó Little poét gondoltam nyernének. Ezt itt Suba erősen akadályozta. A távnál úgy láttam, hogy Uzsok könnyű nyerő. Amikor már mindenről lemondtam,

észreveszem, hogy Gulyás nem lovagol haza, Eröm teljes megfeszítésével mindent kivesszel Guzmanból és félhosszal győzök.

Alpár Ignác ellen

négy fegyelmi följelentést tettek a Mérnöki Kamaránál

A megvádolt építész-tanár a régi képviselőházban akarta letárgyaltatni fegyelmi ügyeit

(A Reggel tudósítójától.) A mérnök-kamara júniusi közgyűlésén lezajlott események súlyos konfliktusra vezettek a mérnöki kar erkölcsi testületében. A közgyűlésen, amint a Reggel annak idején részletesen megírta, az építészek Alpár Ignác vezetése mellett kionultak a tereméből. Erre a tüntetésre az adott okot, hogy a közgyűlés a legmervebben elzárkózott Alpár Ignác javaslataitól. E javaslatokban az indítványozó az építészek érdekeinek határozottabb védelmét követelte a kamarától és a választmánynak olyan összetételt sürgette, hogy abban az építészeket ne majorizálhassák a kamara mérnöklagjai. A közgyűlésen a hivatalos állásfoglalás győzött, amit Alpár Ignác annak a körülménynek tulajdonított, hogy a

Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége külön körlevélben szólította föl a kamara tagjait a hivatalos álláspont támogatására és elfogadására.

Ez a körlevél a kamara közgyűlését követő építész taggyűlésen szóba is került. Alpár Ignác hevesen kikelt az ilyen természetű kortekedés ellen, amely szerinte sérti a kamara autonómiáját.

— Ki az a Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége és mit akar? — kérdezte izgatottan Alpár Ignác, aki a Magyar Nemzeti Szövetség tevékenységét szintén kapott egy ilyen körlevelet. — Ha ez a testület akar valamit — folytatta Alpár Ignác —, lépjen ki a porondra, vegye föl nyíltan a harcot, de ne bujkáljon.

A mérnökök nemzeti szövetsége védelmében Gálócsy Árpád szólalt föl és csak ennyit felelt Alparmak:

— A Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége a Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége.

Ez a burkoltnak látszó, de mégis könnyen érthető magyarázat még inkább föllingerelte a kedélyeket, mert a magyarázatból minden kétséget kizáróan meg lehetett állapítani, hogy

a mérnöki kamara, amely az egész mérnöki szervezetnek az érdekképviselete, parciális érdekek szolgálatában áll.

Ez a fölfogás meg is nyilatkozott az értekezleten és a nyilatkozat kapcsán kialakult heves vita eredményeképpen

négy fegyelmi följelentést adtak be a kamarához Alpár Ignác ellen.

Jellemző, hogy az egyik följelentést maga a választmány tette és ezt a följelentést a választmány megbízásából Höpfnér Gyula választmányi tag írta alá. A följelentéseket már kikézsítették Alpár Ignácnak, aki igazának tudatában a legnagyobb nyilvánosság előtt akarja a négy följelentést letárgyaltatni. Azt kéri a kamarától, hogy fegyelmi ügyeit ne a kamarában,

hanem a régi képviselőházban tárgyalják le.

A kamara még nem döntött ebben az irányban. A fegyelmi ügyeket — értesülésünk szerint — szeptember közepén tárgyalják. Alpár Ignác védői, dr. Kálmán László ügyvéd és dr. Müller Félix építész-tanár.

VIGSZINHÁZ

Szombaton, 1926 szeptember 18-án
először

A Noszty-fiu esete

Tóth Marival

Vigjáték 4 felvonásban

Mikszáth Kálmán
regénye után írta
Harsányi Zsolt

No vásároljon **gyermekkoszt,
vas- és rézbutort**

míg oleó Áránkról meg nem győződik. **Bruck vasbutorgyár,** Andrassy-ut. 38. sz. Párisfal szomben. Golyós csapágyu gyermekkosztok kizárólagos előadása!

Szenzációs árak!

A

Szenzációs árak!

Metropol Áruház

Rákóczi-ut 56

Férfi ruhaszövetet 2 árcsoportba osztotta:

3 méter gyapjuszövet, 1 ültönyre 395.000 K

3 méter gyapjuszövet, 1 ültönyre 585.000 K

Tekintse meg raktárunkat,
ahol női- és térfiszöveteken kívül
vászon-, sifon-, zefir-, kanavász-, selyem-
és lenárúkból, valamint garnitúra és
paplanokból talál dus raktárt

Araink a mai gazdasági helyzethez mérték!

Csontos Gyula levele A Reggel-hez a nagy turnéból való kiválásának igazi okairól

(A Reggel tudósítójától.) Múlt heti számunkban Csontos Gyulának, a Magyar Színház művészeinek egy nyilatkozatát közöltük, amelyben a művész bizonyos reflexiókat fejtett ki azokhoz a híresztelésekhez, amelyek a Hegedűs-turnéval támadt afférvál kapcsolatban róla a városban elterjedtek. E nyilatkozat fölmondásként a Hegedűs-turné vezetősége az elmúlt hétfőn megtette Csontos ellen azt az enyhén szöve elhamarkodott följelentést, amelyre Csontos Gyula most, hogy ez ügyben való szerepét és a megindokolja, a következő levelet intézte hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur,
napok, sőt most már majdnem hetek óta középpontjában állok, mondhatnám azt is, hogy szenvedő köse vagyok egy ügynek. Hegedűs Gyula följelentéséről van szó, amelyet éppen A Reggel múlt heti számában közölt nyilatkozatom folytán tett állítólag ellenem és amelyre — Szerkesztő Ur fölszólítására — A Reggel-ben tettem meg megjegyzéseimet. Ha ez a följelentés a nyilvánosság kizárásával történnék, rezignált mosollyal tértem volna napirendre fölöttem. De miután a sajtó erről a följelentésről is bőven beszámolt, szükségét látom én is annak, hogy szerepemet a Hegedűs-ügyben. A Reggel hasábjain végre precízen fölírjam.

A dolguba úgy kerültem bele, hogy a Köruton sétálva, szembe jött velem, egy autóban Perenczy Károly és Horti Sándor. Amint meglátták, odakanyarodtak a járda elé és az autóból kiszállva, nagy lelkesedéssel közölték velem, hogy óriási művészeti vállalkozásba kezdtek, amelyből nekem hányoznom nem szabad:

representatív magyar turné indul külföldre, tárgyalnak Varsányival, Bajorral és egész csomó más representatív magyar művészellel s számítanak fölöttémül encreám is.

Nem tagadom, nagyot dobant a szívem, amikor ezt meghallottam. Társulat indul külföldre, amelyben a nemzeti színművészet minden reprezentánsa részt vesz??

Hogyne!

— feleltem — résztveszek benne én is boldogan! És megállapodtam velük abban a tudásban, hogy a Magyar Színház, amelyen — amint azt Hegedűs jól tudta — aláírt szerződésem volt, semmiesetre sem fog nehézségeket támasztani, hogy a turnéban résztvehessék, de el voltam határozva is arra, ha a színház minden érv elől kiférve, mégis nehézségeket támasztana,

egy szerződésem föloldozásával is, tehát szerződést szegve, kitéve magamat egy szingizmagot bojkottnak és szövetségi büntetésnek, résztveszek a turnén.

Arra is gondoltam, ami az álmaim álmai közé tartozik és amit 20 esztendő kemény munka után ezen a turnén keresztül véltem elérhetőnek. — hogy a turné sikere esetén végre bekerülhetek a Nemzeti Színházba. Es hittem szilárdan abban, hogy a színházra a nagyszabacu nemzeti akció kényszerít erőt fog gyakorolni ateiktüben, hogy engem ehhez a vállalkozáshoz szabadságoljon. Természetesen figyelemmel kísértem a turné összeállítását, programját, egész kialakulását, de legnagyobb fájdalomra azt tapasztaltam, hogy

az akció nem abban az irányban fejlődik, ahogy azt előttem illuztrálták, hogy nem reprezentáns csapat alakul ki a magyar színészeknek, hanem Hegedűs Gyula kiváló művészi egyéniségnek derek, de szerény kisréttel induló expedíciója.

S miután a társulat programjából csakhamar az is kiderült, hogy nekem csupán jelentéktelen szerep jutott volna, kétségem támadtak, hogy

vajjon ez-e a nagy nemzeti ügy, amelyből nekem hányozni nem szabad?

De ennek dacára kitartottam továbbra is, sőt a feleségemmel titokban a „Morfium” című darabra is készülttem, amellyel meggyőződésem szerint, sikerre számíthatok akkor is, ha a világ bármely nyelven játszánám el. Megjelentem tehát a Magyar Színház igazgatószékébe és engedélyt kértem a turnén való részvételre. Ezt az engedélyt azonban a színház, hivatkozva rég megkötött szerződéseme és arra, hogy a színház minden eszközzel meg fogja védeni jogait, tölem

megtagadta.

Mindehég ragaszkodtam a színházzal szemben ahhoz, hogy állom a Hegedűs Gyulával költött szerződést, de a színház közölte velem, hogy

hogy visszafizeti az előlegemet,

egyszóval azt, hogy engem minden Hegedűssel szemben főmálló obligóm alól mentesít. A színház és Hegedűs között meg is indultak a tárgyalások és úgy látszik, hogy Hegedűs Gyula tényleg nem helyezte különös súlyt közreműködéseme, mert amikor legelőször tárgyalt a Magyar Színház igazgatószékével, rögtön kijelentette, hogy szerződésemet fölbonthatja, csak azt költötte ki, hogy a színház fizesse vissza a fölvetett előleget. Ezután már csak a Hegedűs-féle társulat gazdasági intézője tárgyalt a Magyar Színház gazdasági intézőjével és pedig arról, hogy az előleget négy vagy nyolc részletben fizessék-e vissza. En nyugodt voltam, hogy nekem emel fogva a Hegedűs-féle társulattal ugynevezett

ügyem nincs, szerződésem sínes, mert Hegedűs fölbonthatja

és így annál nagyobb meglepetéseme szolgált, amikor a fenti tények dacára innét is, onnét is azt hallottam, hogy kávéházakban, klubokban minősítetlenül jeltölközök illetnek, hogy ellenem büntető följelentést tettek, vagy akarnak tenni a rendőrségen az előlegkérés miatt, amelynek visszafizetésére pedig a színház már az első pillanathban határozott kötelezettséget vállalt. Ekkor tettem azt a kijelentést A Reggel hozzámm intézett kérdésére, hogy ha az előleg kérdésében bárki gyanúsítana, akkor majd én is nyilatkozom,

vagyis emondom, hogy miért maradtam ki a turnéból, de ezem ágában sem volt arra gondolni, amire Hegedűs Gyula, nyilván mások uszítására gondolt: mintha én Hegedűs Gyula egyéni becsületét akarnám érinteni.

Csak arra gondoltam, hogy elmaradásom indokolásaként élnek azzal a művészi kritikával, amely a turnéval kapcsolatban nemcsak engem, de minden adószelő polgárt is megillet, engem pedig különösen megillet, mert hiszen éppen kritikai szempontok hangoltak engem olyképp, hogy belezegtem abba, hogy szerződésemet Hegedűs Gyula fölbonthatja. Ezzel a kritikával most már, jelen soraimban éltem és ezek után nem lehet más kívánságom, mint hogy a rendőrség és minden fórum, akit illet, folytasson le ebben az ügyben minden nyomozást és vizsgálatot, úgy sem volt még példa arra, hogy egy előlegigyből kifolyólag,

amely már minden fázisában — nem hagyva figyelmen kívül a legszigorubb etikai szempontokat sem — rendezve van,

a Színészegyesület elnöke büntető eljárás indíthatasson a Színészegyesület örökös tiszteletbeli elnöke ellen. Soraim közléseért köszönetet mondva,

Kitünő tisztelettel

Csontos Gyula

Eddig mindenki nyilatkozott már a Csontos-Hegedűs-ügyben, csak éppen Csontos halgatott igen nobilitán, mert bizonyára nem tartotta idomosnak, hogy ő, akit följelentettek, vidékezen vagy támadjon. Ez a levele, amelyben egyszerűen és hozzáférhetően uri módon a tényállást emondja — bár erre semmi szükségem nem volt — minden fórum előtt tisztázza. Egy magyar színművésznek ugyanis első fóruma eddig — Hegedűs Gyula turnéjára — nem a rendőrség volt, hanem a közönség. A magyar színművészet méltóságát látjuk fölírésében abban a följelentésben, amelyet Hegedűs Gyula tett Csontos Gyula ellen s amelyről hisszük és reméljük, hogy hamarosan lekerül a turné műsordrót.

Goriot apó

Ez a címe annak a felejthetetlen Balzac-regénynek, amelyet most

„Páris éjjel”

címmel játszanak az Ufa-ban és az Uránia színházban. Régi vita irodalmi és filmdramaturgiai körökben, hogy lehet-e vagy célszerű-e regényeket megfilmesíteni és a tapasztalat azt mutatja, hogy regényeknek a tapaszpadra való átvitele is csak a legtrikább esetekben sikerül. Igaz ugyan, hogy a filmben sokkal több lehetőség rejlik egy regény pontos és hű dramatizálásának, ennek ellenére eddig nagyon kevés olyan regényből készült filmet láttunk, amely nemcsak a regény figuráit, esztelenységét, de a regény hangulatát, karakterét, tendenciáit is átmentette volna a szecénriumba. Ugy látszik, Balzac „Goriot apó”-ját feltéve feltették s különös megbecsülésüknek akartak kifejezést adni akkor, amikor Amerika legkiválóbb filmdröndezőjének, Cecil B. de Mille-nek kezébe tették le Balzac legrandiább, legrárisabb és legbalzacibb regényének sorsát. De Mille, aki eddigi filmjein arról tett bizonyosságot, hogy irodalmi szempontokat mindig nagyon szerencsésen tudott filmtéchnikai szempontokkal közös nevezőre hozni, a „Goriot apó” megfilmesítésével már sokkal többet is elárult magáról: elárulta azt, hogy nemcsak érzi-e van a költészethez és az irodalomhoz, de maga is költő, író bizonyos vonatkozásban, mert

ennek a regénynek egész vérkeringését, idegrendszerét és szívódogását is átmenti ebbe a grandiózus filmbé,

ami pedig amerikai rendezőnél, európai költő munkájával kapcsolatban, legalább is szokatlan, ha nem elképzelhetetlen.

Mindenkéltől szinte illetek mégondra vall az a precizitás, amellyel de Mille a regény szereplőit Amerika óriási filmszínházszeregekből kiválasztotta. A két lény vakító szépsége, mozdulatainak pillangószerű gráciája, szinte tüntetően hangsúlyozza tragikus könyvnyelmségüket. Az öreg Goriot apó ősz feje, könyvbenuszó szelid szeméi, reszketeg mozdulatai a fotográfia hűségével érzékeltetik a regény Goriot apóját, akit talán Balzac sem képzelhetett volna másnak, különben, hasonlatosabbnak. Rastagnac karcsúsága és eleganciája és Vaurin vad vonásai bizonyára hosszasan tanulmányozás, kísérletezés és fáradságos munka után kerültek így bele a filmbé, amely — lévén a regénynek kongeniális interpretátora — teljes illuziót, tökéletes élvezetet nyújt. Ezeknek a maszkja, játéka viszonylagosan

egyénértékű Balzac leíróművészetével.

Ezen túl a filmben csak események vannak, amelyek hallatlan gyorsasággal perognak és amelyek így önmagukban állapítják meg, hogy a „Goriot apó”-nak megfilmesítése iskolapéldája annak, hogyan kell egy regényt hozzáfértesen, tehetséggel és eméltül, hogy a regény igazi hangulatát, szívét a rendező elsikkasztandó megfilmesíteni.

Az Ufa és az Uránia műsordnak másik filmje „Az orgyilkos”, amely egy igazi amerikai író történetnek alakjai vadságát akarja nemcsak esztelenben, de milióban is bemutatni, már kissé kisebb kulturigényű, szóval igazi amerikai publikum számára készült, amelyet tökéletesen kárpótol a film kisebb-nagyobb irodalmi fogyatékosságáért az az

izgalmas párharc, amely egy rohanó folyó árjától elragadott tufajon majdnem egy negyedórán keresztül folyik.

Azonkívül ilyen filmben az európai publikum sokkal jobban szereti a természetes hátteret, mint a díszleteket, mert legalább az előtte ismeretlen tájakban, vidékekben akar gyönyörködni. Erdékesség tekintetében azonban ez a film ugysem hagy semmi kíváncsiságot hátra és így szinte szerencsésen egészült ki nálunk a „Goriot apó” gyöngyházfényű szelid tónusait.

(-d-)

KIRÁLY SZÍNHÁZ

Szeptember 24-én, este 7½ órakor

először

KÁLMÁN IMRE

világhírű operettje

A

CIRKUSZHERCEGNŐ

az évad legnagyobb eseménye

Vegyék már holnaptól kezdve kaphatók

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

azashogy Intim — Pubi, mi a véleménye ezek után — már t. i. a „Bubi” után — a cserebogarak halandóságáról.

— Képelem, hogy ezek után itt most mi következnek?

— Semmi sem következik. Részvételt fordulunk a szerző felé, aki sajnálatraméltó áldozata annak a lelkiismeretlenségnek, amellyel a színház ezt a még nyers, érellen és élvezhetetlen művét, azonnál, ahogy a szerző megírta, még nedvesen a tünitől, a publikum elé vitte. Ha kutatjuk ugyanis ennek a párját ritkító buhánsnak az okait, az előtérben támolygó szerző mögötti lehetetlen észre nem vennünk a színházat, amely afölötti kapzsi hiadalmában, hogy kizárólag „Dr. Szabó Juci” genre-i darabokkal sikerülhet nézőtérének megtöltése, a dürrögő fajtáink siketségével és vakságával vetette rá magát arra a szindarab-műfajra, amely pedig a „Csuda Mihály”, a „Bazsarózsza” és most a „Bubi” balsikerével eléggé rácsodfolhatott azokra a reményekre, amelyek sikert elsősorban a laci-konyhairodalom termékeitől várának. A színház — fájdalom — élsmerjük: ízelet. Mondjuk, hogy óriási ékszerkeszkedés, amelyben a dráma diadalmaitól, a bohózat könnyű kösöntyüitől mindegyik flihter, csillag portéka kapható. A Magyar Színház azonban, mintha csak ennek az ízeletnek a legaljára akarna ráfeküdni, a színház multját, jellegét, nemcsa tradícióját a sutbadobva, kizárólag a legkongonégeribb ízelet és színvonal kiszolgálását ambicionálja. Mint mindennek azonban, természetesen ennek is van határa, ha egyben nem, a közönség visszautasításában. Földi Mihály „Bubi”-jának perejékéllatát nem nyomja el Titkos Ilona „Bubi”-jának „Matin au Bois” illata, pedig a tavaszok és a fatárságnak ezt a legraffináltabb francia parfümjét valamennyi pöröséből — megannyi fujtatón keresztül — árasztja magából dr. Titkos Bubi. És kárba vesznek Mészáros Giza gerlichangjának összes bűgásai, lényének imádandó szeretetreméltósága, nem segítenek a mindig európai stílust képviselő Csontos „Lilium”-korabeli édes tempói, spontán gesztusai sem, a szerepeikben teljesen lehetetlen s tetseletlen Z. Molnáról és Törzsneről, vagy pláne a szerepével való hősies küzdelemben száz sebből vérző Törzsneről nem is beszélve. Ötven percet huztak ki ötven perc alatt a főpróba és a premier között Földi Mihály új szindarabjából a Magyar Színháznak az izgalomtól ezekben a pillanatokban a sütkömenecénel is forróbb színpadán, Földi Mihály örökre elveszti maga alól a színpad sikamlós talaját, ha ebből a minden más szindarabra élevesztélyes, csak úgy, hamarjában, bugylibieskélvél végzett operációból le nem vonja magának azt a tanulságot, hogy olyan lelkiismeretes író, mint amilyennek őt csak a „Mámorosok” című regényéből is ismerjük, nem bízhatja többé rá magát és listza irodalmi céljait azokra, akiknek cíete a mások értékeivel, szellemi és anyagi vagyonával való hazaridrozásban télt el. A legkeserűbb, de bizonyára a leghatásosabb orvosságot, a világnézetben egymástól oly távol álló, de ezuttal egymással teljesen megegyező briliáns Gergely István, Sebastyén Károly, Pünköszt Andor és Thury Lajos irták Földinek. Köszönje meg nekik, amit irtak, több haszna lesz belőle, ha tanácsaikat megfogadja, mint abból, hogy a Magyar Színház minden kritika és cenzura

nélkül előadta ezt a leukémias darabját...

— Soron következnek?
— Fodor László: „Szeretek egy színésznőt” című darabjával. A premier a nagy débacle után sűrűs, de Titkos, akit a „Bubi” hajszolt próbáinak óriási munkája halálra fárasztott, kijelentette, hogy legalább egyheti pihenőre van szüksége, ezalatt nem próbál. Egyébként pedig voltam a Belvárosban is...

— Nos, „Mit akar a nő”?

— Mindig ugyanazt. Amit a nő ezuttal is akar, az, hogy elvegyék feleségül. E körül handabandázik, élcel, sikong és komédiázik három fölvonásan kerül M. Savoír azzal a nyilvánvaló cézzal, hogy a publikumot megnevetesse. Ez sikerül is neki, különösen a harmadik fölvonásban, ahol Makay Margit Bajor Gizit legédesebb nyárogásait karriköröz és csintalanágával végül is, mégis, rábírja Kertész Dezsőt, hogy elvegye feleségül.

— C'est tout?

— Körülbelül. Dehát miért akar többet, ha egyszer az egész, úgy ahogy van, eredeti és mulatságos. Még Sugárról hádd állapítsam meg, hogy figuráját mintha egy finom francia élclapból — mert ilyen is van! — vágták volna ki. Sarkadivól azt, hogy végig mulatságos volt és Harsányinak is voltak sikeres pillanatai.

— Szóval nem „Akéclavirág”?

— Mi az? Már köztudomású a Fráter-operett sikere? Látja, ez gyorsan ment. A publikumot, úgy látszik, lelkesíti, izgalomba hozta az új operetttenor, Varga Imre, akinél gyorsabban aligha arrivál, de aligha énekel is szebben az utolsó esztendőben operettszínész. Dicsérjük érte S. Gézd, akinek volt mersze az ismeretlen beregészési fatalembere rábizni szezonközli darabjának főszerepét. De a hölgyek is, akiknek öllözöaját nem díszíti a szatórk csillagjelzése: Köszegi Teréz, Lészay Kató s egy Elsler Fanny-szerű táncfenomené, Sződy Kató, kitétek magukért, hogy a színes, deris, hangulatos daljátékok sikerre vigyék. Weingartner, aki az egyik páholytól végignézte a premiert, előadás végeztével odament a németül egy kukkot sem értő Varga Imrechez s hosszabb beszédben közölte vele, hogy őt tartja a jövő operaszínon fősenorjának.

— Apropos, operaszínon...

— Tudom, tudom. A „Háry János”-ra kiváncsi... A Paulini—Harsányi—Kodály-operett próbái már javában folynak, Palló Imre játssza a főszerepet, aki egycenese ennek a szerepek a kedvétől jött haza Olaszországból. A darab előjátékából és öt kalandból, négypercig sorrendben a következőkből áll: 1. A monarchia és muszkaország határára. 2. A Burg parkjában. 3. Majdám alatt. 4. Világ végén. 5. Háry szobája a Burgban. A darabot szokatlanul gazdagon állítják ki, az egész Operaház odaván érte s ha úgy sikerül, ahogy azt Márkus László, a darab rendezője s a szereplők remélik, akkor nyugodtan világiörül ultra mehetnek majd vele, még csak két milliárd sem kell majd hozzá...

— ...mint Hegedűsnek?

— Ugy van. Akik egyébként, mintha mindaz, amit csinálnak, az ország színészi közvéleményének ostatlan helyesléseivel találkoznának, szemrebben nélkül és változatlanul ku-klux-klan-i titokzatosággal készülnek tovább a turnére és csújk ádába sem jut például az anyai oldalról érkező szkeptikus támadásokra azzal felelni, hogy mielőtt elindulnak, három előadásban bemutatják a saját, a színművészet és az öket két milliárddal támogató kormány meghívott képviselői előtt, hogy hát kik is azok és mi is az, akikkel és amivel elindulnak reprezentálni a magyar színészet és színművelődés nevében.

— Itt ez igaz. Ez volna a méltatlanul megátadott önéretelt méltó válasza minden táma-

dásra.
— Igen ám, csakhogy ez azzal a rizikóval is jár, hogy kedvezőtlen verditk esetén a kormány veszteségszámlára írja a két milliárdot és a határrendőrséget utasítja, hogy a társulatot át ne engedjék a határon. S amig idehaza Janka bíró október 14-ére tüzte ki Hegedűs Gyulának Csontos Gyula ellen indított pörét, amelyben 100 millió pönédét és a már rég visszafizetett 40 millió elölegzet, szóval összesen 140 milliót követel — polgári uton Gyulánktól, addig a külöldi kommunikék a magyar Bassermann, a magyar Pallenberg, a magyar Moissi és a magyar Duse érkezését hirdetik.

— Apropos! Zsazsa mit keresett röppilon Bécsben. Miért volt olyan sűrűs neki a dolog?
— Nézze, aeroplánnal 1 óra és 10 perc alatt fönt van, ugyanannyi idő alatt vissza is érkezik, neki, aki minden este játszik, nem is volna módjában másképp Bécsbe utazni. Hogy pedig mit keresett? Istene, dolga volt. Pénteken is fönt volt, pláne különgépen, mert a rendes menetében már nem volt szabad ülőhely.

— Valami pletyka lesz mögötte...

— Nem hiszem. A pletyka ezuttal egészen más. Szól a nagyhatalmu bankelnökről, aki tavaly még négyesben volt a Salzkammergutban autókörúndulás: az elragadó profeszszségéről és édes színpadi tempóiról ismert, füs drámai primadonnával, továbbá barátnőjével és egy fiatal íróval. Az idén pedig már csak kettesben. Nem a barátnőjével és nem a fiatal íróval. Második pletykának bellik Mészáros Polett és Sándor Gizit párisi szerencsése, akik olyan nagy barátságba kerültek a két Dollyval, hogy azok vissza sem engedték őket Pestre, szerződtették mind a ketteüket most készülő színházukhoz. Végül — másoron kívül — hádd mondjam el, hogy káprázatosan szép volt a Fészek jubilaris garden party-ja, a hölgyek legsebb estélyi ruháikban pompáztak, a vasesora kitünő volt, a beszédek aránylag rövidék és az ünneplés tónus Szabó Nándi kezdeményezése folytán hamar áfűtot Tolnay Akos egész éjszaka ünnepelet személyén és Magyarri Imrus nódtán keresztül a legjobb, legkedélyesebb hangulat vildám sinjeire. Hajnali 5 órákor még mindig táncoltak a Fészekben.

* Rózsahegyi Kálmán színésziskolájában megkezdődtek a beiratkozások. Népszínház-utca 22.

* Csál Béla Filmművészeti Iskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Az Iskola Daróczy József, az Úta film-színház igazgatójának védnöksége alatt, ez Úta és a Fannet (Engel Fülöp) ösztöndíjjal, azoknyit öt ingyenes helyvel a szegénysorsu, de tehetséges növendékek oktatását is lehetővé teszi. A negy-év óta fennálló kifünő színházban sok tehetséges növendék működik a külföldi nagy film-árakban. Jelentkezni lehet délelőtt 10—12-ig VI. Lovag-utca 14. III. 15 (telefon: L. 903—59), vagy délután 3—5-ig Corvin Filmgyár, Gyarmat-utca 37.

* Nagy premier a Vigaszínházban. „A Noszty-flu eseto Tóth Marival.” „A Noszty-flu esete Tóth Marival” szombati bemutatóját, mint a szezon első nagy iradalmi és művészi eseményét várja az egész Budapest. A Mészáros—Harsányi-vígjáték nagyszerű szerepei csupa kifünő alakításra nyújtanak módot. A legkedveltebb és legkívánott művészek és művésznők játszik ezeket a szerepeket. A bemutatástól kezdve az előadások már 15 órákor kezdődnek. Sikerrészes. A Vigaszínház a heti műsora így alakul: Hétfő, szerda: „A szókimondó asszonyisg.” Kedd, csütörtök: „A nővér.” Szombat és vasárnap este: „A Noszty-flu eseto Tóth Marival.” Jövő vasárnap délután a „Seybold” kerül színpadra.

* A Werbezirk-végjátékát nagy sikere. A legnagyobb német komika a Fővárosi Operettszínházban. Zsufolt házzak, zajos sikere kísérk Giselát Werbezirk budapesti vendég szereplését. Parádés szerepben lép föl minden este a legnagyobb német komika, akitől most már igazán meg lehet állapítani, hogy Budapest kedvence. A nagyszerű vendég szereplés műsora a következőképen alakul: Hétfő, csütörtök, szombat és jövő vasárnap: „Frau Piek in Andoniz.” Kedd és péntek: „Epstein's Witwe.” Szerda és jövő vasárnap délután: „Hulda Pessi in Venedig.”

AZ ALVÓ FÉRJ
A
SZÍNHÁZI ÉLET
E HETI SZÁMÁNAK
DARABMELLÉKLETE
A „BUBI”
„AKÉCLAVIRÁG”
„AMIT AZ ASSZONY AKAR”
fényképfelvételei
Kottamelléklet
Fráter Lóránd
legújabb dala az „Akéclavirág”-ból
132 oldal
Ára 10.000 korona

Fedák Sári
szédületes sikere az
Andrássy-úti Színházban

BUBI
TITKOS ILONA

MOZI

RUDOLPH VALENTINO UTÓDÁ — RAMON NOVARRO

A francia királyság politikai életének volt az a jelszava, hogy: „Le roi est mort, vive le roi!” (A király meghalt, éljen a király!) A mai rohanó időknek is jelszavává lett ez. Minden esodá három napig tart, minden ember pótolható és minden nagy embernek csakhamar megérkezik az utódja. A legutóbbi világszenzáció Rudolph Valentino tragikus halála volt. Valentino valóban az élen állt a népszerű film-színészek sorának, sokan siratták, sokan sajnálták, de már sokan el is felejtették. Vagy, ha nem is felejtették el, de már a ravatal mellett keresték az utódát, azt az amerikai hőszínelmet, aki a világ közönségének szívében Rudolph Valentino helyét jogosan elfoglalja.

Az amerikai filmvilág sajtója már meg is találta az utódát a tragikusan elhunyt színésznek, Ramon Novarro személyében. Ramon Novarro, a spanyol származású fiatal színész, utóbbi időben már meg is közelítette népszerűségben Valentint, sőt legutolsó grandiózus szerepével, a „Ben-Hur” főszerepével, el is hagyta. Ramon Novarro szebb férfi, mint Valentino volt és játékmódora

eredetibb és modernebb. Ezek az ő erősségei voltak a Valentínéhoz folytatott versenyben, amelyből ma már egyértelműleg még a sajnálatos körülmények össze-találkozásánál is — ő került ki győztesként.

Az amerikai szalagok fényképek és Interjúkat közltek Ramon Novarrótól az elmúlt napokban és a fényképek aláírása és a cikkek bevezetése mindenütt Ramon Novarróról, mint a népszerűség új királyáról szólott.

Ramon Novarro a „Ben-Hur” előtt egy másik filmjével aratott igen nagy sikert. „Midshipman” volt az eredeti címe ennek a filmnek, amelyben Ramon Novarro egy amerikai hadtestet játszik. A Royal-Apollo igazgatója, amely minden héten valóságos eseményt tállal közönsége elé, most Ramon Novarrónak ezt a „Ben-Hur” előtti nagyszerű filmjét tűzte műsorára. „A kis hadtest” címmel. Nincs női szerep, amely meg ne nyíljék Ramon Novarro pillantása előtt, amikor mint a legelső, fess és fiatal amerikai tengerészadest lép a vászorra. Ami a hadtest alakját körülveszi, az finom, romantikus, melegszívű történet, Ramon Novarro harca egy leányért, harca képtelen, de hagen ököllal is, mert a film vége felé jelenetben igazán oklharott voltát erőszakos konkurencyával, Harriet Hammond, a leány, megérdemli szépségével és kedvességével, hogy Ramon Novarro kiadja érte, viszont amikor véget fog érni a film, a nézőtérben sok aszszony és leány fogja irigyelni Harriot Hammondot.

NORMA SHEARER C/A SALLY O'NEILL

Nem válópórt, nem botránykrónikát jelent Norma Shearernek és Sally O'Neillnek, a két bájos amerikai primadonnának a neve között ez az ügyvédi jelzés, amelyet a mai kényszer-egyezséges világban mindenki ismer. A két művésznő ezen a héten valóban szembeszáll egymással a Décsi-mozi misorán, de ez a szembenállás, a kettőjük vetekedése pőr, amelyet már az eddigiekből is meg lehet állapítani, mint a két fét megnyeri.

Norma Shearer és Sally O'Neill játsszák a Décsi-mozi a hetű két slágérének női főszerepét és versengenek a két film főszerepében kedvességükkel, szépségükkel, hogy ki tudja jobban meghódítani a közönséget. Mi semmiresestre nem tudunk bírák lenni ebben a pörben. Norma Shearer a kalandvirágó kisleányának a szerepében, amint fölkéri magára a honvédelmi végzettségű szövegírókat azért, hogy elegáns, gazdag és nagyvárosi lelkű, de az utolsó pillanatban szerény és szerényességében hódító kis esztrívő lesz, annyi eleganciát, annyi finomságot, annyi modernséget szór el minden jelenetre, hogy a „Miss 1926” alakját szeretnék benne föllelni.

Ilyennek kellene lenni az igaz „Miss 1926”-nak és nem olyan tulmodernnek, közönségnek, ahogy a „szinpadok” festik.

A másik filmben Sally O'Neill használja föl minden mozgékonyosságát, ritmikus, gyors pillanatokat, könnyed egyszerűséget, hogy Mollynak, a részeges vasutas gondos leányának szerepében bővílje el a nézőket. Mindkét film témában és főlépítésben igazi amerikai film. Könynyed, lelhetetlen és vidám, mint az amerikai irodalom, de mindeközben van néhány jelenet, amelynek mérsékelt és technikailag abszolút fölételek trükkjei éleketeljesítőan igaznak.

Décsi Gyula-éve az, hogy a mai napok tömredék szomorúsága között nevetni, vagy legalább is mosolyogni kell az embereknek, ha a pénzüket szórakozásra kiadják. És a Décsi-mozi közönsége ezen a héten nevet, mint szórakozik és mosolyog az arca jön ki előadás után a nézőtérrel. Ez a mosoly pedig a legjobb, legösztöbbs kritikája. (—6)

Scenarizott költemények a Capitol-Filmstúdióban. A hét diadalmas filmje, Rudolf Schildkraut mesteri munkája, a „Jakob fiak”, e héten a Capitol-Filmstúdióban is bemutatásra került. A Capitol igazgatóság azonban nem elégedett meg magának a filmnek nagy értékeivel, hanem próbált gyönyörű szerződést kötni a film alkotójával, aki Morris Rosenfeld „Vihar”-át és Kiss József „Trombitás”-át adta elő bevezetéséért. A két költeményt Lakner Artur, a színház művészei igazgatója scenarizotta teljesen és arisztokratikus. A mesteri lakner Artur ezúttal be minden előadásán, rendkívül tartalmas és meglepően előadás. Fehér Artur szavatainak művészi hatása és sikere nagyban emeli a „Jakob fiak” vonzerejét.

Leszállított árakon!
MICHELIN PNEU
legjobb, legolcsóbb!
Gyári lerakat: Nagy József, Andrássy-ut 34. szám
Telefon 21-97

INGYEN
küldjük a világhírű párisi főnöknék, Thébé asszonynak szerencsevonalait, amelyvel bámulatba ejtette az egész művelt Nyugatot.
INGYEN
csomagoljuk Önnek és küldjük a legizgatóbb érdeklődő könyvet a női titokzatról. Aki postán megrendeli a ráadás Loty szereplője, azonnal megkapja a könyvet, — eltünteti azonnal a kórt, a ráncokat. Az örök üdőségnek és ifúságnak a titkát rejtőleg esodaszert, miáltal minden férfi meghódítható, azonnal diszkrétan küldi Dr. Hegedűs, Budapest, Országház-tér 9, ha erre a címre utalványon előre beküld 20.000 koronát.

CYAN-
nál csak **1** van!
DITRICHSTEIN
J. 110-54
J. 110-56

RIN-TIN-TIN „aláírta” új szerződését

Az amerikai filmvilág egy rendkívül kedves képet közölt az elmúlt napokban. Egy irószat mellett áll egy kövörös ur, másik oldalán egy sportpákos fiatalember és a kettőjük között egy székes új egy farbas-kutya. Egyik első loba az irószatban van és valami papírra van edhelyezve. A kép aláírása az volt: Rin-Tin-Tin aláírta új szerződését. Ha a valószínűleg nem is írta alá és a szöveg kissé talán talán a kézzel írt módra rötlette. Mert bizony Rin-Tin-Tinnel éppen olyan szerződése van a filmvilággal, mint bármelyik hőszínelmek vagy primadonnának. Rin-Tin-Tin a legnépszerűbb filmszínészek közé tartozik az egész világon és minden bizonytal a legnagyobb adószákt közé.

De ez a különös és okos által valóban meg is érdemti a népszerűségét. Minden egyes filmjében új és eredeti a téma és a kutya minden filmjében új produkciókat mutat be. Rin-Tin-Tin éppen úgy fejlődik, mint akármelyik kétféle filmszínész. Csütörtökön az Omnia és a Palace „Az éjszaki lópatogó” címmel új Rin-Tin-Tin-filmet mutat be, egy romantikus történetet a napóleoni Kaliforniából, amelyben többek között a kutya és egy hatalmas, vérszomjas őrdiákosok között igazán és édesen játszódik. Ha a film nem volna előzőlt végig igazán és érdekes, már ez is elég volna ahhoz, hogy vonzó legyen, pedig a téma és a fordulatok is valamennyien újak és érdekesítők.

A Palace és Omnia másik műsoradójában a jövő héten „Az élet elbukottjai” című filmregegy, amely az amerikai revüszinpadok csillogó világában kezdődik és Afrika koprságukban is esodaltos táján végződik. E film főszerepét Virginia Vally, a finom amerikai szépség játssza.

Schildkraut Rudolf — a hét hősé

A színházi és moziüzemen megnyílt, sőt teljes szépségében kivirágzott, premiérek a színházakban, szenzációk a mozikban, de az igazi eseményt, a szezon első átható sikerét Schildkraut Rudolf aratta. Ez a kiváló színész, akit a háboru előtti években Budapest közönségének elítje rajongással nézett, amikor Reinhardt itt vendég szerepelt — ha szabad ezt a kifejezést használni —, bekébeli nagy művészetet hozott a „Jakob fiak” című filmjén.

Azok a kritikusok, akik a „Jakob fiak”-val a napilapok hasábjain foglalkoztak, mind egyhangúlag azt állapították meg, hogy Schildkraut Rudolf alakítása olyan színészi produkció, amely messze túlmegy a filmszínészek eddigi keretei és a világ legtekintélyesebb klasszikus szinpadjainak játéksztársát és nyújtát telepti át a film vásznára.

De nemcsak Schildkraut alakítása, hanem a film főlépítése és témája is sokban különbözik az átlagos filmprodukcióktól. Nincs benne semmi, ami a német filmindámtur-gia „maechek” nevez,

minden érzés, minden jelenet igaz és őszinte és emberi, szívlátható és könyeket morzsoló.
Az ősi nyár naposítása sem tudta megakadályozni, hogy a Kamara, a Capitol, az Omnia és a Tivoli nap-nap után meg ne teljenek és éppen ezért most fölnyak a tárgyalások a mozgiszínházak között, hogy egyik-másik október színházuk tömbeba is műsoron akarja tartani a filmet, mert ilyen kimáért, ilyen művészi eseményt eddig még nem nyújtott a most elindult moziüzemen és hogy a közönség érdeklődését, érzését, szívét és agyát melyik filmvilágszenzáció fogja még egyszer lefoglalni, senki sem tudja.

Jó kávé — jó egészség!

Tiszta babkávénemcsak élvezeti cikk, hanem kiváló orvosok véleménye szerint a betegségeket elhárítja. Az egészséget fokozza és elejét veszi az emésztési zavaroknak.
Meinl Gyula

A nagy polip, amely mindent meglát, mindenkit megragad — Amerika

Kertész Mihályt is elragadta tőlünk. Mert Kertész Mihály a miénk volt, magyar volt és az maradt túl az óceánon is — a képekben gondolkodó, színes, álomlábó magyar lélek gyermeke. Talán ezért lett olyan kitűnő filmrendező belőle. Kertész sohasem sablonos és a legjelentéktelenebb epizód-jeleneteket is kedvesen, fordulatosan oldja meg — pár méter elég bármelyik filmjéből, hogy rögtön ráismerjünk. Régi, nagy filmjének stílusa kissé patetikus volt, de a „Sturm und Drang-Periode” elmultával Kertész Mihály művészeite is megtisztult, lecsiszorú, sötét és legutolsó filmje, az „Arany pillangó”, már valóságos gyönyörű cinnk az új periódusnak. A monumentális eszközökkel elért hatáskoról ugyan ezúttal sem tudott egészen lemondani (például a pazar táncrevü a Colosseumban) — de a káprázatos jelenetek mesteri adagolásban oszlanak meg az egyes fölvonások között, szorosan összefüggnek a cselekménnyel s épp ezért fölvonásról fölvonásra fokozódik a hatások. Kertész filmrendezői zseniének másik jellegzetes vonása, hogy pompásan tudja tálatni a Nőt. Új starja, Lily Damita, az „Arany pillangó”-ban valóságos Venusként bündököl — föléletes formái ebben a filmben érvényesülnek a legjobban. Mert a jó filmrendező egyben jó piktör is. Van egy premier plan az „Arany pillangó”-ban, amikor Lily Damita egy nagy csipkelegyezőn át az udvarlójára kacint — olyan ez, mint egy festményt a francia impresszionizmus aranykorából. Nem esoda, hogy Amerika polipszeme csakhamar Kertész Mihályt is meglapdát. Hiszen a legjobb európai filmrendezők egyike. És magyar. Most ezúttal végkép lemondhatunk arról, hogy az ő segítségével regeneráljuk a magyar filmgyártást.

RADIUS
FILM SZÍNHÁZ
NAGYMEZŐ-UTCA 22—24
★
Arany pillangó
Kertész Mihály
világattrakciója
★
Ünnepélyes
diszsbemutató:
szeptember 15-én
este 1/8 órakor

PITROFF MIKLÓS okleveles gépészmérnök
SOFFŐRISKOLAJA
Elnökei kiképzés rajzokkal és alkatrészekkel demonstrálva, műhelygyakorlaton. Gyessézi gyakorlatokon kívül legalább 100 kilométer vezetési gyakorlat. Saját legújabb típusú Fiat-luxusautóinkon. **Igen megcsóttelt tanfoly, részleltíztésre is.** Irada: Erzsébet-körút 28. Telefon: József 116-79

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Ekerszerket bárkinél drágábban veszek. Alapított: **Singer J. IV, Egyetem-utca 11.** 1896. Telefon.

Gyermekek őszi beiratkozása
magántanulásra, nyelvre, sportra, egészségre, hízókurára megkezdődött a
Gyermekek Boldog Otthonában
Igazgató: Krúdy Gyuláné
Budapest II, Hűvösvölgy, Páfrány-ut 7
Telefon: Zugliger 61

SZAKORVOSI rendelő
vör- és nemibetegek részére.
EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

Kerékpárok
Eredeti francia gyártmány, teljes felszereléssel **1.900.000 K**
kerékpár nagy raktára
Schwartz Géza Budapest VIII, Német-utca 45
Alkatrészek, gumik gyári árban. Vigyázat, saroküzet!

KÖZGAZDASÁG

77 millió helyett csak 52 millió aranykorona kölcsönt kap 47 város

A newyorki Speyer-bankház drágább kölcsönt kínál a városoknak, mint London adott a vármegyéknek

(A Reggel tudósítójától.) A városok külföldi kölcsönének ügyében a pénzügyminiszterium illetékes ügyosztálya napokon át folytatott tárgyalásokat a kölcsönre igényt tartó 47 város polgármestereivel. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményéről és a kölcsön külföldi vonatkozásairól dr. Lukács Ödön miniszteri tanácsos, a pénzügyminiszterium vármegyvei és városi háztartási ügyosztályának vezetője ezeket mondta A Reggel munkatársának:
— A városok külföldi kölcsöne nemcsak a városoknak, de az egész magyar gazdasági életnek fontos problémája.

A 47 város összesen 77 millió aranykorona külföldi kölcsönre jelentett be igényt, ilyen nagyszámú kölcsön fölvételéhez azonban a pénzügyminiszter ur nem járult hozzá. Ennek főleg valutapolitikai okai vannak. A mai magyar gazdasági életnek legfontosabb alapja a stabil magyar valuta.

A valuta stabilitását pedig a legesekélyebb mértékben sem szabad kockáztatnunk túlságosan nagy külföldi kölcsön fölvételével, amely a városok teherbíró képességét is fülmlülné. Egyébként is: a városok beruházási programjában szerepel sok olyan tétel, amelyhez a befektetendő összeg csak egy vagy másfél év múlva lesz szükséges; egy-másfél év alatt a hitelviszonyok jelentékenyen javulhatnak. Mindezen okokból a városokat hitelígényeik mérséklésére hívtuk föl és a kellő re-
vizió után a városok 77 millió aranykoronás igényüket

ziónak, mint London adott a vármegyéknek

52 millió aranykoronára mérsékeltek.

Az emöl szóló jelentést és a tervezett beruházások kimutatásait már fölterjesztettem a miniszter urhoz, aki a napokban dönt arról: hozzájárul-e az 52 millió külföldi kölcsön fölvételéhez? Egyidejűleg folytatja a tárgyalásokat a pénzügyminiszter ur a Speyer-bankházzal, amelynek opelőja van a városok kölcsönére. Amelyik már bizonyos, hogy

a Speyer-bankház hajlandó a kölcsön folyósítására; a részletes föltételek közlését egy-két napon belül várjuk.

A pénzügyminiszteriumban azt hiszik, hogy a Speyer-cég a városi kölcsön második részletét a tavalyinál kedvezőbb föltételekkel fogja folyósítani, mert meggyőződött az első kölcsön óta arról, hogy pénze jó helyen van. Ezzel szemben bankkörökben olyan hírek vannak elterjedve, hogy

az amerikai bankház 90%-os leszámolási árfolyamot szándékozik csak nyújtani városainknak.

Annál különösebbnek tűnhetik föl ez a tény, mert a vármegyeyi kölcsön tudvalevően alig három héttel ezelőtt 92%-os leszámolási árfolyamon jött létre Londonban és a magyar közgazdaságra teljesen ferde és káros állapot volna, ha

Newyorkkal szemben nem érhetné el a londoni hitelföltételeket.

Speyerék azzal indokolják a magyar pénzpiac-al szemben illojális ajánlatukat, hogy az újabb városi kölcsön második helyi, tehát biztonság tekintetében az első mögött marad. Ez az ellenvaló teljességgel tarthatatlan, mert nyilvánvaló, hogy ugyanazon jogi személy részére engedélyezett kölcsön két részlete között nem lehet az első- és második helyi betáblázás megkülönböztetését konstruálni. Speyerék kifogásai mögött az amerikai hitelpiac szerveztében gyökeredző okok rejtőznek. Az amerikai kibocsátó bankok az ugynevezett salesman-ek rendszerével dolgoznak, amelyek föladata az amerikai piac fölvevőképességéről bankjaiknak hozzávetőleges jelentéseket adni és az új kibocsátásokat megszervezni. Ez ugy történik, hogy minden salesman-nek megvan a maga ügynőkszervezete, amely a részvény- és kötvénypiac nagyközönségével közvetlen érintkezésben áll. Nagybörzést ingatlan-, ház-, butorügynökök ez utóbbiak, akik részletügylet-keikön kívül mellesleg részvény- és kötvény-elhelyezéssel is foglalkoznak. A közvetítő kereskedelemlnek ez a léncolata az amerikai kölcsönök leszámolási kurzusát ma már körülbelül 2%-kal megrágtatja. Európa mindjobban tudatára ébred annak, hogy

Newyork hegemoniája a világ pénzpiacán ismét hanyatlóban van Londonnal szemben,

amelynek régi és töltéletes hitelszerveztét az amerikai pénzpiac csak addig nyomhatta el, ameddig a font a dollárral szemben paritás alá süllyedt. Ha tehát Magyarország számára a londoni piac készséggel nyújt 92%-os árfolyamon hitelt Newyork 90%-ával szemben, akkor könnyelműség volna Speyeréket nemzeti ajándékban részesíteni. Senki se becsülje le a 2% árfolyamkülönbözetet.

A városok kölcsönének 50-60 millió koronás névértékénél ez a 2% egy millió aranykoronát jelent.

Magyarország ma már nem az alázatos adós, akinek a világ pénzhatalmasságainál kellene előszobánia, hogy hitelajánlatot kapjon. Valtoztak az idők, a jó, a biztos, a szolid adós immár nagy ur: válogathat a hitelezőkben. Eljünk hát a szolid adós büszke jogával:

utasítsunk vissza minden ajánlatot, amely a legutolsó legkedvezőbbnél silányabb.

Hogy csak egy példára utaljunk: a szovjet-orosz gazdasági diplomácia hónapokig hagyta függőben a német nagybankok 300 millió aranymárkás kölcsönajánlatát egy felszázalékos jutalékkülönbözet miatt. A magyar városok vagyona és teherbíróképessége nem engedheti meg, hogy egy millió aranykoronakülönbözetet csak ugy odavethetnének az amerikai nagytőkének. A magyar polgárság állereiből kamatozódik a városi kölcsön, a magyar polgárságnak joga van számokérni ennek minden fillérélt.

× Karácsonyra elkészül az új költségvetés. A pénzügyminiszterium logilletékesebb helyen szerzett értesülésünk szerint még e héten hozzáfog az 1927-28. évi költségvetés kidolgozásához. A kormánynek ugyanis az a terve, hogy az új költségvetést karácsonyra elkészíti és így a nemzetgyűlésnek elegendő ideje lesz ahhoz, hogy a büdzsajavaslatot a Népszövetség márciusi ülészakáig tétő alá hozza, ami annál fontosabb, mivel a kormány ezen az alapon fogja kérni Genfben a népszövetségi kölcsönföltölsegek teljes felszabadítását.

Tele van a város az

Akácfavirág

óriási sikerével

Mikszáth Kálmán — Fráter Lóránd dalosjátéka

Minden este a Városi Színházban

Készpénztőkéjét

a legelőnyösebben kamatoztatja és gyümöleszteti a Róth Bank

Főnáll 1906. év óta Bpest, Vilmos császár-ut 45

Eladó és bérbeadó birtokokat ajánl Reich Jenő

Ingatlan- és bankügynökség V. Nádor-utca 32. Telefon 136-93

a vezető világmárka!

Teher- és autóbusszalvázak!

503 F	typus	1 tonnás	vagy	11 szem.	autóbusszalváz,	5 pneu	80 millió
505 F	"	1 1/2 "	"	16 "	"	7 "	109 millió
603	"	2 "	"	22 "	"	7 "	160 millió
605	"	3 "	"	30 "	"	7 "	222 millió
30	"	3 "	"	35 "	"	7 "	235 millió
31	"	5 "	"	55 "	"	7 "	323 millió
Flat 5 TNG	6 tonnás						250 millió

+ 2% forgalmi adó. — Előnyös fizetési föltételek!

Eladási osztály:

Magyar Fiat Automobil Rt.

IV. Váci-utca 12. szám. Telefonszámok: 124-53, 150-76

VASÁRNAPI SPORT

A szombathelyi Sabaria legyőzte Ujpestet, a szegedi Bástya pedig a Nemzetit

— Hungária—Ferencváros 4:2 —

Rossz idők járnak a fővárosi csapatokra, amióta professzionista alapon futballoznak. A **vidéki profilj sorra verik a pestieket**, a leg-érzékenyebb vereség azonban vasárnap érte a profibajnokság favoritját, a Ferencvárost 4:2-re verte Ujpestet. Szombathelyen a Sabariával játszott és a kitűnő vidéki csapat 1:0 minimális gólaránnyal rávert a kitűnő ujpessi csapatra. Szeged proficsapata, a Bástya is vereséggel küldte haza a Ferencvárostól múlt vasárnap eldöntetlenül végzett Nemzetit, míg a Ferencváros—Hungária barátságos mérkőzés, Obitz sikeres debütje ellenére a zöld-fehér színekben, a Hungária meglepően fölényes győzelmével végződött.

Szombathely: Sabaria—Ujpest 1:0 (1:0). A mérkőzést a Szombathelyiek gólképesebb csatárjátéka döntötte el.
Szeged: Bástya—Nemzeti 4:2 (1:2).
Hungária—Ferencváros 4:2 (1:2). Barátságos. Schlosser és Steovits góljával Ferencváros 2:0-ra vezet, amikor Pasztovits 2:1-re javít. Half time után Stöffán ki-

egyenlít, sőt a teljes fölénybe került Hungária Tritz és Stöffán révén győz.
Budát 33-asok II. ker. TVAC 6:3 (5:1). Eichbaum, Czumpit, Schmidt és Kramer révén már 4:0-ra vezetnek a 33-asok, amikor Horváth is gólt löv, de Kaltenecker még a félidő előtt a fehér-feketék örökdió góllal lövi. Szünet után Skvarák (2) szöpi az eredményen, Pápai azonban feltünteti a 33-asok gólját.
Vasas—Kispest 3:0 (2:0). Góllövők: Takács (2) és Szentmiklóssy tizenegyesből.

II. osztály profilja:
Sorosár—Erzsébetváros 7:0 (3:0).
Kossuth—Túrnál 1:0 (0:0).
BAK—Rákospalota 4:1 (3:0).
Nemzetközi amatőr mérkőzés: UTE—Kriketterek 2:0 (0:0). Értékes győzelem aratott az UTE kitűnő amatőr csapata a bécsi Kriketterek fölött, akik legutóbb a bécsi profiak fölött ismételten pompásan szerepeltek. Az UTE kitűnő kapuvédőjének, Wachmannnak, továbbá Müllnernek és a Dévni—Wilhelm-jobszárnyának köszönhető győzelmét. A bécsi csapatnak a fődöntőre volt a legjobb része. Eredménytelenen felelt Mersva (7. perc) és Wilhelm (32. perc) löte a górztes gólt.
Amatőr-bajnokság:
MAV Gögyény—Zugló 2:1.

Rekordot javított Darányi, Püspöki és a KAOE stafétája

A három új magyar rekord: Darányi (MAC) 14'65 méter sulydobás, Püspöki Tibor 7'21 méter távolugrás és KAOE 1 p. 59 mp. svéd staféta. — Barsi 800 méteren 1 p. 56'6 mp.-et futott. Késmárki 190 méterrel nyerte a magasugrást

A MAC viadala, Fisl Lajos szerezésén kimenetelű sűrűléből életkintve, amelyről lapunk más helyén számolunk be részletesen, sporteseményből várattalul fényes sikerrel járt. Darányi József 14 m. 45 cm.-ről csak nemrég 14 m. 55 cm.-re javított sulydobás rekordját **újabb 10 centiméterrel, 14 m. 65 cm.-re javította meg**, végre Püspöki Tibornak homi pályán is sikerült 7 m. 18 centiméteres távolugrás rekordját 7 m. 21 cm.-re megjavítania és a KAOE pompás stafétájára is 1 p. 59 mp.-re szorította le az eddigi a MAC által 1 p. 59'7 mp.-el tartott rekordot. Késmárki Kornél a BTE teljes megismerésére, amit megújította a 190 cm.-t, amelyvel a bajnokságban a második helyre szorult, míg akkori legyőzője, a szegedi Orbán csak 181 cm.-ig vitte.

Pompás eredménnyel végződött a 800 méteres siktatás, amelynek első három helyezettje 2 percen belül futotta meg a távot, Barsi fluis nélkül 1 p. 56'6 mp. elsőrangú idő alatt.

A verseny eseményéhez tartozik még Somfai Elemér váratlan veresége Magyar Alajosól a hármassugrásban. Magyar 14 métert ugrott, míg az indoponált Somfai, aki a 200 méteres gátfutás startjától is távolmaradt, csak 13 m. 87 cm.-t. A sokoldalú atléta, úgy látszik, hosszabb pihenőre szorul.

A MAC rendezőgárdája által kifogástalanul megrendezett viadali részletes eredménye a következő:
Diszkoszvetés, 4500 csapatverseny (Budapest 1926. évi kerületi bajnokságért): 1. MAC (Kobulsky, Szűcs, Somfai, Darányi, Egri) 36 m. 21 cm. Átlag. 2. BEAC 34 m. 08 cm. Átlag. 3. MAC 32 m. 59 cm. Átlag.
200 m. I. osztályú gátfutás: 1. Dénes Emil (MAFC) 27'4 mp. 2. Vitéz Bánk (MAC) 27'7 mp. 3. Varkányi (BTE) 27'9 mp.
Magasugrás, handieap: 1. Késmárki Kornél (BTE) 190 cm. (el. nélkül). 2. Andor (MAC) 190 cm. (20 cm. el.). 3. Udvardy (BTE) 189 cm. (8 cm. el.).
100 yardos siktatás (Király-úti): 1. Fluek István (BTE) 10'1 mp. 2. Közenhery (MAC) 10'2 mp. 3. Steinmetz (KAOE) 10'4 mp. Egy méterrel nyerte.
Sulydobás: 1. Darányi József (MAC) 14 m. 65 cm. (Országos rekord!) 2. Erdőgh (BTE) 13 m. 55 cm. 3. Tóth (MAFC) 12 m. 18 cm.
1500 m. siktatás, handieap: 1. Vitéz Ottó (MAC) 4 p.

10'4 mp. 2. Belloni (MAC) 4 p. 12'6 mp. (el. nélkül).
3. Lichtmann (FTC) 4 p. 16'2 mp. (120 cm. el.). Bejezy versenyen kívül 4 p. 07 mp.-et futott.
400 m. siktatás, handieap: 1. Ferecsy (MAFC) 52'4 mp. (el. nélkül). 2. Pallachy (BTE) 53 mp. (el. nélkül).
3. Weisz (MFK) 53'2 mp. (8 m. el.).
Rudugrás: 1. Karlovics (MAC) 3 m. 60 cm. 2. Nagy (MAC) 3 m. 45 cm. 3. Andor (MAC) 3 m. 45 cm.
Távolugrás, 6000 csapatverseny Budapest 1926. évi kerületi bajnokságért: 1. MAC (Püspöki, Molnár, Nagy, Somfai, Kovács) 6 m. 26 cm. Átlag. 2. MAC 5 m. 95 cm. Átlag. Püspöki Tibor 7 m. 21 cm.-re javította a távolugrás országos rekordját.
220 yardos siktatás József kir. herceg vándorlójárt: 1. Fluek (BTE) 23'8 mp. 2. Pintér (MAC) 23'7 mp. 3. Káldus (MAFC) 24 mp.
100 m. gátfutás: 1. Püspöki (MAC) 16'3 mp. 2. Dénes (MAFC) 16'8 mp. 3. Orbán (Szeged) 17'1 mp.
800 m. siktatás (Horváth-úti-vándorlójárt): 1. Barsi (BTE) 1 p. 56'6 mp. 2. Rózsa (MTE) 1 p. 59'4 mp. 3. Szécsi (MAC) 1 p. 59'8 mp.
Hármassugrás: 1. Magyar H. (KAOE) 4 m. 2. Somfai (MAC) 13 m. 87 cm. 3. Cséfalvy (MTE) 12 m. 08 cm.
10000 m. siktatás: 1. Király (ESC) 34 p. 08'4 mp. 2. Pirok (Cegléd) 35 p. 28 mp. 3. Kulcsár (MAC) 35 p. 41'6 mp. É C.
Gerelyvetés, 1. Szepes (MAC) 59 m. 28 cm. 2. T. Szabó (MAC) 55 m. 45 cm. 3. Cséfalvy (MTE) 48 m.
Súlydobás: 1. 400-200-100 m.): 1. KAOE (Steinmetz, Gerő II., Balázs, Vidai) 1 p. 59 mp. (Országos rekord!) 2. MAC 2 p. 08'8 mp. 3. BTE 2 p. 04'2 mp. B) osztályú egyetlek: 1. MAFC a) csapata 2 p. 04'1 mp. 2. MAFC b) csapata. 3. MBESE.

Magyarország 100 kilométeres országúti bajnokságát Vida (BTC) nyerte meg.

Az FTC teniszversenyét vasárnap egész napon át folytatták, a döntőkre azonban csak a hét közepére kerül sor. A női egyes Baumgarten Magda, Schréder és Váryné között fog eldőlni.

Nurmi két angol mérföldön a világrekordot futó Wide-től vereséget szenvedett

— Wide 9 p. 01'4 mp. alatt győzött —

Nurmi, a finnek csodafutója, aki szombaton 1500 méteren Peltzertől (3 p. 51 mp. világrekord alatt) és Widetől vereséget szenvedett, vasárnap Berlinben 2 angol mérföldes távon (3218 méter) mérte össze erejét méltó riválisával, a svéd Widevel.
Nurmi, mint szombaton, a neki jobban konvenitáló 3218 méteres távon sem bírt győzelmet aratni.

merit Wide lett első 9 p. 01. mp. világrekord alatt, míg Nurmi 9 p. 05 mp. alatt második lett.

Harmadik a Berlinben élő Katz finn futó lett 9 p. 22'2 mp. alatt, utolsó pedig az angol Goodwin.

A Nemzeti SC nyerte a Szent István-vándordíjat Elfelejtettek időt mérni a III. kerület—MTK-vízipólómérkőzésen

Az esztendő utolsó uszónversenye a MAC kiváló rendezésben tegnap délután folyt le a Császárfürdőben, szépszámu közönség előtt.
A Szent István-díjban a védő III. kerület stafétája a harmadik helyre szorult. A 10×50 méteres stafétát igazlanszámúban az NSC nyerte meg a már biztos győztesnek hitt Szeged ellen.
Részint hosszant, részint mulatságos eset történt az MTK—III. kerület közti bajnoki vízipólómérkőzésen. A mérés bírja, és a verseny utóbbja sem utasította az időmérőt, így történt, hogy a két csapat már 25 perc járt, csak akkor derült ki, hogy **nincsen, akit az időt mérni.** A küzdelem erre beszüntették és legközelebb újra játszották. A II. pernyi játékok alatt különben az MTK a két Homonnai révén két gólt ért.

Részletes eredmény:
50 méteres gyorsasági (II. oszt.): 1. Bonk (III. kerület) 29 mp. 2. Andor (MAC) 29'6 mp. 3. Bartók (OTE) 30 mp. 100 méteres gyorsasági, főverseny: 1. Barányi István (MSE) 1 p. 02'6 mp. Turnovszky start után felelt. 100 méteres hátúszás (II. oszt.): 1. Avar (MAC) 1 p. 23'8 mp. 2. Kramer (MTK) 1 p. 24'8 mp. 3. Weisz (OTE) 1 p. 25 mp.
450 méteres vegyesstaféta: 1. NSC (Jung, Bartha, Schöcker, Gáborffy) 2 p. 15 mp. 2. MTK 2 p. 19 mp. 3. FTC 2 p. 28'4 mp.
400 méteres gyorsasági: 1. Felhő István (Jászpáti) 5 p. 28 mp. 2. Páhek (MTC) 5 p. 31'2 mp. 3. Geöze (OTE) 6 p. 02'8 mp. Székely Géza (Eger) a küzdelem az utolsó hosszban felelt. Az első szazzon Székely vezet, 200-mal már Felhő van elől és habár Páhek remekül finiselt, a vidéki fiú két testhözát-biztosan győz.
100 méteres mellúszás (III. oszt.): 1. Máthé (FTC) 1 p. 28 mp. 2. Gál (Szeged) 1 p. 28'6 mp. 3. Tolnay (MUE) 1 p. 30'8 mp.
100 méteres hátúszás, főverseny: 1. Bitskey Aladár (Ludovika) 1 p. 16'6 mp. 2. Ulrich (Békéscsaba) 1 p. 17'4 mp. 3. Avar (MAC) 1 p. 28 mp.
100 méteres staféta (Szent István-díj): 1. NSC 5 p. 08'8 mp. 2. Szeged 1 p. 09'9 mp. 3. III. kerületi TVE 5 p. 11'7 mp. Szeged már biztos győztesnek látszik, de Gáborffy szenzációs finissel a Nemzetik javára dönti el a küzdelem.
Bajnoki vízipólómérkőzés:
NSC—MAC 3:0 (1:0). Bíró: Komjádi Béla. Németh debütáló vezető gólt, Bartha szünet után a másodikát, végül Lajta Iv. szép akcióval Németh a harmadikat.

Lósport

Lovaregyleti versenyek Erzsébet királyné-díj

- 1. Guzman (Eseh)
- 2. Úzok (Gulyás B.)
- 3. Priel (Hofbauer)

A nap egy 1000 méteres handikapell kezdődött. A távozóppal **Dawa**, a titkos tip színei virítottak elől, de a cél előtt meglepte **Borgia**, kivül a pehelysúlyu **Revizió** helyzetet sorrendjét megállította. A két-évesek versenyében a két komoly esély: **Szent Lőrinc** és **Károlykői Daisy** megkötöttek s már úgy látszik, a két mérséklétköz a verseny ellenfél: **Princess** és **Babaska** intézik el egymással a verseny sorrendjét, de a táv után kivülről Szabó L. II. A kanea, nyerőstílusú után itélve, kétségtelenül az egy-jártat legjobbjai közé tartozik a Istállója teljes bizalommal hagyta álva a jövő évi nagy klasszikus kötelezett-ségeiben. A kétévesek szeptemberi nagy handikapéjében a lesvári némes kettes egyelőre nagy handikapéjében a favorizáltak, de ez semmi szerepet sem játszott és Gutai jóvaltalál nyert a főljával **Pondero**. A 900 méteres két éves nyereless handieapban a Dreher-istálló abszolút magabiztosan szorult **Tibezsony**, amely rossz startja ellenére játszva hant el ellenfelét. A 2500 méteres szerezésén napja volt Szabó L. II.-nek, aki három győzelmeyel vonzott. Az istállófogások: **Szentcs, Anikó, Szadon, Siktós, Szeged, Nurmi** — mind vízbeestek. A előrefogadás járt le s zenkivül még **Guzman** sok helyvetit a verseny sorrendjében. **Guzman** a Babuskától 2. futam: 1. Pondero (6) Gutai (2 1/2) Csuta, 3. Sár (3) Sajtik, Fm: Pomponette, Almsee, Kadarka, Nobody. 1/2h, 3/4h. Tot: 10:49, 20, 19, 18. — V. futam: 1. Szeged (3) Szabó L. II., 2. Mídas (6) Blizsek, 3. Szadon (3) Schöckel, Fm: Talán, Margate, Répe, Siktós, Orient, Edus, György, Szeged, 2h. Tot: 10:41, 18, 30, 18. — VI. futam: 1. Rossellino (1/2) Szabó L. II., 2. Impossible (3) Gutai, 3. Blondelli (3) Mihovics és Nurmi (6) Eseh (holverseny). Fm: Musette, Pimorlouche, Bimbla, Ohio. 1/2h, 3h. Tot: 10:40, 14, 17, 14, 15.

Az MTK ifjúsági stafétája új rekordot állított föl

Az MTK ifjúsági atlétikai viadala

A korai tavasz óta talpon levő ifjúsági atlétáink nem akarnak a szeniorok brajvirjától elmaradni és verseny-rol-versenyre pompás eredményekkel lennek meg. Az MTK vasárnap délelőtti atlétikai versenyén a rendező egyesület sprintstafétájára javított rekordot, de akard a többi eredmény között is sok figyelemreméltó.

Részletes eredmény:
100 m. siktatás, I. osztályú: 1. Coór (MTK) 11'2 mp. 2. Niedermann (ESC) 11'3 mp. 3. Pfeiffer (FTC) 11'3 mp.
1500 m. siktatás: 1. Huszár (MFK) 4 p. 24'8 mp. 2. Mészáros (MAC) 4 p. 30 mp. 3. Juhász (MTK) 4 p. 36'8 mp. Marton (MTK) nem indult.
Sulydobás, handieap: 1. Kiss (OTE) 12 m. 66 cm. (60 cm. el.). 2. Gulyás (FTC) 12 m. 53 cm. (200 cm. el.). 3. Kovács (BEAC) 12 m. 40 cm. (220 cm. el.).
Távolugrás, junior: 1. Turkovicz (BTE) 6 m. 13 cm. 2. Polgáry (MFK) 5 m. 98 cm. 3. Csik (BTE) 5 m. 87 cm.
Diszkoszvetés (17 éven aluliaknak): 1. Dudar (MFK) 30 m. 50 cm. 2. Székényóssy (MFK) 30 m. 3. Kábina (BTE) 28 m. 71 cm.
400 m. gátfutás: 1. Bajor (MTK) 61'8 mp. 2. Pfeiffer (FTC) 72 mp. Dárday csak az első gátl futott.
300 m. junior siktatás: 1. Zsivora (FTC) 39'8 mp. 2. Sugár II. (MTK) 40'4 mp. 3. Weigl (BEAC) 56 mp.
800 m. junior siktatás (17 éven aluliaknak): 1. Szentmihályi (OTE) 2 p. 18'4 mp. 2. Kiss (MTE) 2 p. 15'6 mp. 3. Kocsis (KAOE) 2 p. 17 mp.
Helyből távolugrás, II. osztályú: 1. Erdős (MFK) 2 m. 75 cm. 2. Horváth (FTC) 2 m. 75 cm. 3. Schopp (KISOSZ) 2 m. 70 cm.
3000 m. II. osztályú siktatás: 1. Takács (MTK) 9 p.

BUTOROK Hihetetlen 36 minőségben készült olaszok által készített fűtési fűtőtestekkel a közismert, legrégében fennálló **Ehrentreu és Fuchs Testvérek** Budapest VI, Teréz-körút 8. szám. Alapították 1879

BOOKMAKEREK FOGADÓ-IRODÁI:
IV, Kossuth Lajos-úta 14-15
Telefon: 23-38 és József 23-10
VI, Andrássy-út 45 Telefon: 63-85
VI, Váci-út 1 (Westend-ház) Telefon: 80-92
VIII, Rákóczi-út 51 Telefon: József 53-01
VIII, Baross-úta 52 (József-körút sarok)
Telefon: József 139-12
VII, Thököly-út 28 Telefon: József 92-93
Legközelebbi versenynapok:
Szeptember: 18, 19, 25, 26 (N. L. E.)
Szeptember: 15, 22, 29 (Pestvidéki)

Villányi pezsgő
(Schaumburg-Lippe)
CSAK RÉGI ÉVJÁRATOK
Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-ú. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.